

la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr.6584/2024

Program: *„Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021 - 2027”*

Prioritate: P05. *Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii*

Obiectiv specific: RSO4.3. *Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale (FEDR)*

Obiectiv specific: ESO4.11. *Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung (FSE+)*

Ghidul Solicitantului Condiții Specifice

„Dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament”

2024

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1 Preambul	5
1.2 Abrevieri	5
1.3 Glosar	6
2. ELEMENTE DE CONTEXT	9
2.1 Informații generale despre Program	9
2.2 Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific	9
2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile.....	11
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	14
3.1 Tipul de apel	14
3.2 Forma de sprijin (granturi; instrumente financiare; premii)	14
3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte	14
3.4 Rata de cofinanțare	15
3.5 Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	15
3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	15
3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte	15
3.8 Indicatori.....	16
3.8.1. Indicatori de realizare	17
3.8.2. Indicatori de rezultat	17
3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte	19
3.9 Rezultatele așteptate	19
3.10 Operațiuni de importanță strategică	19
3.11 Investiții teritoriale integrate.....	19
3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.....	19
3.13 Reguli privind ajutorul de stat	19
3.14 Reguli privind instrumentele financiare	19
3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	19
3.16 Principii orizontale	19
3.17 Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice.....	20
3.18 Caracterul durabil al proiectului	21
3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea	22
3.20 Teme secundare.....	22

3.21	Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	23
4.	INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	23
4.1	Data deschiderii apelului de proiecte.....	23
4.2	Perioada de pregătire a proiectelor.....	23
4.3	Perioada de depunere a proiectelor	23
4.3.1	Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte	24
4.3.2	Data și ora închiderii apelului de proiecte.....	24
4.4	Modalitatea de depunere a proiectelor.....	24
5.	CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....	24
5.1	Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	24
5.1.1.	Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	24
5.1.2	Categoriile de solicitanți eligibili	24
5.1.3	Categoriile de parteneri eligibili	24
5.1.4	Reguli și cerințe privind parteneriatul	24
5.1	Eligibilitatea activităților	26
5.2.1	Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	26
5.2.2	Activități eligibile	28
5.2.3	Activitatea de bază	32
5.2.4	Activități neeligibile	32
5.3	Eligibilitatea cheltuielilor	32
5.3.1	Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor	32
5.3.2	Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile.....	33
5.3.3	Categoriile de cheltuieli neeligibile.....	43
5.3.4	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte	43
5.3.5	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare, sume forfetare, rate forfetare.....	44
5.3.6	Finanțare nelegată de costuri	44
5.4	Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect	44
5.5	Cuantumul cofinanțării acordate	45
5.6	Durata proiectului	45
5.7	Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	45
6.	INDICATORI DE ETAPĂ.....	45
7.	COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE.....	45
7.1	Completarea formularului cererii	45
7.2	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare.....	46
7.3	Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	46
7.4	Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	48
7.5	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	52

7.6	Anexele și documente obligatorii la momentul contractării.....	52
7.7	Renunțarea la cererea de finanțare	55
8.	PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR.....	56
8.1	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	56
8.2	Conformitate administrativă - DECLARAȚIA UNICĂ.....	56
8.3	Etapa de evaluare preliminară - dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+) 56	
8.4	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	56
8.5	Aplicarea pragului de calitate	57
8.6	Aplicarea pragului de excelență.....	57
8.7	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare	57
8.8	Contestații	57
8.9	Contractarea proiectelor	58
8.9.1	Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate.....	58
8.9.2	Decizia de acordare/respingere a finanțării	58
8.9.3	Definitivarea planului de monitorizare al proiectului	58
8.9.4	Semnarea contractului de finanțare	58
9.	ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	59
10.	ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL.....	60
11.	ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	61
11.1	<i>Rapoartele de progres</i>	61
11.2	<i>Vizitele de monitorizare</i>	61
11.3	<i>Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare</i>	61
12.	ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	61
12.1	Mecanismul cererilor de prefinanțare	62
12.2	Mecanismul cererilor de plată	62
12.3	Mecanismul cererilor de rambursare	63
12.4	Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	63
12.5	Vizitele la fața locului.....	63
13	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	64
13.1	Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului 64	
13.2	Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	65
14	ANEXE	65

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1 Preambul

Acest document cuprinde informații și reguli specifice aplicabile prezentului apel de proiecte finanțat prin Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027.

În situația în care Ghidul Solicitantului - Condiții specifice prevede condiții diferite față de Ghidul Solicitantului - Condiții Generale, prevederile din Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice vor prevala.

1.2 Abrevieri

AM / AM PoIDS	Autoritatea de Management / Autoritatea de Management pentru Programul Incluziune și Demnitate Socială
AROPE	Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (At risk of poverty or social exclusion)
CE	Comisia Europeană
BS	Buget de stat
DALI	Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție
DNSH	Principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ” (Do No Significant Harm)
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
FSE+	Fondul Social European Plus
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MMSS	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
MySMIS2021/SMIS2021+	Sistem de schimb electronic de date care permite schimbul de informații între solicitanți, potențiali solicitanți, beneficiari și autoritățile responsabile de programe și care acoperă întregul ciclu de viață al unui proiect finanțat. Aplicația electronică MySMIS2021/SMIS2021+ se încadrează în categoria mijloacelor ce asigură transmiterea de texte/ documente și confirmarea primirii acestora.
OIR	Organism Intermediar Regional
OS	Obiectiv Specific
P	Prioritate
PoIDS	Programul Incluziune și Demnitate Socială
PTE	Proiect tehnic de execuție

RDC	Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize
SF	Studiu de fezabilitate

1.3 Glosar

<i>Apel de proiecte</i>	<i>invitație publică adresată de către autoritatea de management categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul Solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului. În contextul prezentului Ghid al Solicitantului, prin apel se înțelege atât apelul care vizează regiunile mai puțin dezvoltate ale României (Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Nord-Vest, Vest și Centru), cât și apelul care vizează regiunea dezvoltată București Ilfov.</i>
<i>Cerere de finanțare</i>	<i>document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul social european Plus în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul Solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul Solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+</i>
<i>construcție</i>	<i>construcție - clădire, lucrare de geniu civil sau lucrare specială de construcții, respectiv orice lucrare de inginerie civilă, a cărei realizare constă în orice structură fixată în sau pe pământ, concepută și executată pentru îndeplinirea ori menținerea unor funcții tehnice, economice, sociale sau ecologice, indiferent de specificul, importanța, categoria și clasa de importanță, inclusiv utilajele, echipamentele și instalațiile tehnologice și funcționale aferente;</i>
<i>construcție existentă</i>	<i>construcție existentă - construcție pentru care a fost admisă recepția la terminarea lucrărilor sau construcție care a fost înscrisă în cartea funciară;</i>
<i>construcție nefinalizată</i>	<i>construcție nefinalizată - construcție în diferite stadii de execuție pentru care a fost sistată execuția lucrărilor și neefectuată recepția la terminarea lucrărilor și a cărei finalizare implică un rest de executat, fizic și valoric;</i>

Construcții / lucrări de construcții	<p><i>Lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric realizate pe un amplasament în vederea edificării unei noi construcții.</i></p> <p><i>Lucrările de construcții sunt operațiunile specifice prin care se realizează/ se edifică construcții de orice fel sau se desființează construcții și/sau amenajări asimilabile construcțiilor (Ordinul nr. 839 din 12 octombrie 2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50 din 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare).</i></p>
dată lansare apel de proiecte	<i>data de la care solicitanții pot depune cereri de finanțare în cadrul apelului de proiecte deschis în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz;</i>
Declarație unică a solicitantului/ partenerului/ liderului de parteneriat	<i>declarație pe propria răspundere a solicitantului/ partenerului/ liderului de parteneriat sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării</i>
Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție	<i>Documentația tehnico-economică, similară studiului de fezabilitate, elaborată pe baza expertizei tehnice a construcției/ construcțiilor existente și, după caz, a studiilor, auditurilor ori analizelor de specialitate în raport cu specificul investiției. HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016</i>
Extindere / Lucrări de extindere	<i>lucrări asupra unor clădiri, realizate atât pe verticală, prin construirea de etaje noi, mansarde, cât și pe orizontală prin construirea unui corp anexă în continuarea clădirii existente sau pe același amplasament, care să fie legat structural și/sau funcțional de clădirea existentă (aceeași destinație și funcționare a corpului anexă condiționată de funcționarea construcției inițiale sau ca o completare necesară la funcționalitatea clădirii existente).</i>
Lucrări de modernizare	<i>Lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru ridicarea nivelului performanțelor prevăzute inițial.</i>
Lucrări de reabilitare	<i>Lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru readucerea acestora la nivelul tehnic prevăzut de reglementările tehnice în vigoare, pentru categoria de încadrare a lor.</i>
Obiectiv/proiect de investiții	<i>rezultatul scontat la investirea de capital pe timp limitat, ca urmare a realizării unuia sau mai multor obiecte de investiții, situate pe un amplasament distinct delimitat, care asigură satisfacerea cerințelor formulate de beneficiarul investiției și de investitor; în sintagma "obiectiv de investiții" se cuprinde, după caz, obiectivul nou de investiții, obiectivul mixt de investiții sau intervenție la construcție existentă; HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016</i>
Programul Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS)	<i>Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, document aprobat de Comisia Europeană în data de 14.12.2022, elaborat de România, care conține o strategie de dezvoltare și un set de 11 priorități, pentru a fi implementate cu ajutorul Fondului Social European Plus (FSE+) și al Fondului European de Dezvoltare Regională (FEDR)</i>

Proiect tehnic de execuție	Proiectul tehnic de execuție constituie documentația prin care proiectantul dezvoltă, detaliază și, după caz, optimizează, prin propuneri tehnice, scenariul/opțiunea aprobat(ă) în cadrul studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenții HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016
Studiu de fezabilitate	Documentația tehnico-economică prin care proiectantul, fără a se limita la datele și informațiile cuprinse în nota conceptuală și în tema de proiectare și, după caz, în studiul de fezabilitate, analizează, fundamentează și propune minimum două scenarii/opțiuni tehnico-economice diferite, recomandând, justificat și documentat, scenariul/opțiunea tehnico-economic(ă) optim(ă) pentru realizarea obiectivului de investiții. HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016
Copii cu tulburări de comportamente	În contextul prezentului apel, prin copii cu tulburări de comportament sunt definiți copiii cu vârsta între 0 și 18 ani ce întrunesc criteriile de diagnostic pentru tulburările de comportament din copilărie sau adolescență, respectiv: tulburarea de conduită, tulburarea opoziționismului provocator, tulburarea de comportament disruptiv și alte tipuri de tulburări de comportament diagnosticate în copilărie și în adolescență (spectrul autismului, ADHD, tulburările de eliminare (enurezis, encoprezis), tulburările de comportament alimentar, anxietatea de separare etc.) conform Manualului de Diagnostic și Statistică.
Plan de servicii	Documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor, a beneficiilor, precum și modul de acompaniere a familiei pe o perioadă de cel puțin 12 luni în vederea prevenirii separării copilului de familie. Sursa: Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, cu modificările ulterioare
Copil din sistemul de protecție specială	Copil pentru care a fost instituită o măsură de protecție specială în condițiile Legii nr 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu completările și modificările ulterioare
Protecția specială a copilului	ansamblul măsurilor, prestațiilor și serviciilor destinate îngrijirii și dezvoltării copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi sau a celui care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora. Sursa: Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare
Plan individualizat de protecție	documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestațiilor și a măsurilor de protecție specială a copilului, pe baza evaluării psihosociale a acestuia și a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil permanent, în cel mai scurt timp posibil

	<i>Sursa: Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare</i>
--	---

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1 Informații generale despre Program

Programul Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS) vine cu un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, în linie cu principiile Pilonului european privind drepturile sociale, contribuind astfel la atingerea țintelor pe care România și le-a asumat pentru 2030, ce vor fi monitorizate în cadrul Semestrului European, ocuparea forței de muncă de 74,7% și reducerea sărăciei cu 2.532 (reducere AROPE, mii persoane).

Arhitectura intervențiilor a fost realizată astfel încât să fie asigurată implementarea acțiunilor în mod integrat, coerent și eficient și să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile țintite, fără a dispersa efortul financiar. La nivel de program, prioritățile sprijină grupuri vulnerabile distincte, dar cuprind măsuri care sunt integrate și interconectate, astfel încât să se asigure o alocare financiară eficientă a intervențiilor. Intervențiile răspund, în mod sinergic, recomandărilor din Anexa D la Raportul de țară 2019 și principalelor provocări identificate în Recomandările Specifice de Țară 2019 și 2020 precum și analizelor din Rapoartele de Țară: o rată a sărăciei printre cele mai mari din UE, integrarea comunității române, inegalități ale venitului, cu disparități regionale și de gen, accesul la servicii al copiilor care provin din grupuri defavorizate, accesul dificil la viață independentă și la angajare al persoanelor cu dizabilități, în lipsa unor servicii suport, creșterea numărului de persoane fără adăpost, provocări în ceea ce privește economia socială, lipsa serviciilor sociale, în special în mediul rural.

Pentru a sprijini copiii expuși riscului de sărăcie și de excludere socială, Prioritatea 02 (implementată prin mecanismul DLRC- rural) este dedicată combaterii sărăciei copiilor din zonele rurale, printr-un pachet de acțiuni integrate care acoperă servicii educaționale, culturale, sociale, combaterea abandonului școlar. Prin această prioritate se urmărește recuperarea decalajelor și reducerea viitoarelor inegalități de șanse, având în vedere că printre cei mai afectați de rata ridicată de sărăcie sunt copiii din zonele rurale, unde accesul la educație și servicii sociale este limitat. În același timp, prin Prioritatea 05 se implementează măsuri la nivel național care contribuie la reducerea deprivării materiale care afectează copiii (inclusiv prin sprijinirea familiilor monoparentale), la reducerea riscului de separare a copilului de familie precum și la dezvoltarea de servicii specializate pentru copii. PoIDS sprijină persoanele afectate de tranziția climatică prin măsuri care vizează accesul la angajare pentru mamele singure și persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de sprijinire a copiilor ai căror părinți lucrează în străinătate sau nu au loc de muncă.

2.2 Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

- ❖ *Prioritate: P05. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excludere socială și ceilalți copii*
- ❖ *Fondul European de Dezvoltare Regională*
 - *Obiectiv specific: RSO4.3. Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate,*

inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale (FEDR)

❖ **Fondul Social European Plus**

- *Obiectiv de politica 4 “O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului European al drepturilor sociale”*
- *Obiectiv specific: ESO4.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung (FSE+)*

Conform unui studiu elaborat de Banca Mondială și UNICEF în 2015, în România „1 din 10 copii în protecție specială are tulburări de comportament” și ”iar acești copii prezintă un risc mult mai mare să fie neglijați, abuzați (de 3 ori) și/sau exploatați (de 10 ori) înainte de a intra în sistem”. Conform aceluiași studiu, 14% dintre copiii care aveau între 7 și 17 ani când au ajuns în sistemul de protecție fuseseră deja expuși unuia sau mai multor comportamente de risc înainte de a intra în sistem. Fuga de acasă reprezintă cel mai frecvent comportament de risc. Unii copii au fugit de acasă în repetate rânduri înaintea includerii în sistem. Conform studiului, copiii cu tulburări comportamentale sunt acei copii care, înainte de a ajunge în sistem, au avut experiențe de bătăi sau violență cu alți copii sau tineri și/sau au făcut parte dintr-o „gașcă” sau dintr-un grup de prieteni la risc și/sau au fugit de acasă și/sau au avut comportament predelinvent.

De cele mai multe ori ei sunt plasați în centrele de primire în regim de urgență, fără o adresabilitate specifică pentru copiii cu tulburări comportamentale. Mai mult, studiul arată că acești copii „cu tulburări comportamentale merg predominant în centrele de primire în regim de urgență (34%), dar și în centre de plasament (20%), în servicii de tip rezidențial mici (14%), în centre maternale (2%) și în alte servicii precum supravegherea specializată (10%)”, care însă nu le oferă sprijin de specialitate pentru adresarea tulburărilor și care nu contribuie la dezinstituționalizare.

În aceste condiții, în cadrul studiului realizat de Banca Mondială se recomandă în mod explicit „dezvoltarea serviciilor de consiliere și suport psihologic, precum și intervenții consolidate pentru copiii cu antecedente care conduc la tulburări comportamentale în majoritatea județelor din România”.

Numărul copiilor cu tulburări comportamentale din cadrul sistemului de protecție specială, se menține în continuare relativ crescut. Astfel, conform raportului de monitorizare realizat de ANPDCA în cadrul proiectului “PROGRES în asigurarea tranziției de la îngrijirea în instituții la îngrijirea în comunitate” cod SIPOCA 577/SMIS 127380, implementat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, cu asistență tehnică oferită de Banca Mondială, la 1 ianuarie 2022, 7,6 % dintre copiii din sistemul de protecție specială prezintă tulburări comportamentale.

Înființarea la nivelul fiecărui județ a unui centru de zi specializat, destinat copiilor cu tulburări comportamentale, care să asigure o intervenție timpurie și concentrată pe dificultățile cu care se confruntă copilul și familia sa poate reprezenta o soluție menită să conducă la evitarea încărcării artificiale a sistemului de protecție specială.

Accentul principal va fi pus pe tulburări comportamentale, pe probleme non-psihiatrice ale copiilor care provin din familii sau din sistemul de protecție a copilului. Centrele vor dispune de toate resursele pentru evaluare și intervenție de recuperare (resurse umane și materiale), inclusiv infrastructura specifică necesară pentru desfășurarea activităților de psihoterapie/terapie ocupațională/activități în aer liber etc : ex. teren sport, facilități îngrijire animale de companie/domestice, spații și dotări pentru activități artistice etc. Infrastructura realizată va contribui la furnizarea serviciilor specializate și intervenții consolidate pentru copiii cu tulburări comportamentale în majoritatea județelor din România, conform recomandării UNICEF și BM.

În acest context, sprijinul FEDR va fi acordat pentru investiții în construcția/modernizarea/renovarea unor centre de zi specializate la nivelul fiecărui județ și municipiului București, în care vor fi furnizate servicii sociale specializate (evaluare și intervenții) adaptate nevoilor copiilor cu tulburări comportamentale, precum și asistență familială. Activitățile principale care vor fi desfășurate în aceste centre sunt: evaluare multidisciplinară și intervenție multidisciplinară prin terapii combinate (terapie ocupațională, activități fizice care necesită atenție și concentrare și activități fizice care detensionează, terapie prin artă, meloterapie etc). În procesul de dezvoltarea a infrastructurii sociale, în vederea asigurării utilizării eficiente a resurselor și pentru asigurarea reducerii impactului investiției asupra mediului, se recomandă ca măsurile de sprijin să vizeze amenajarea centrelor pentru sprijinul copiilor cu tulburări de comportament cu precădere în clădiri deja existente ce necesită renovare/modernizare în detrimentul construcțiilor noi.

Prin implementarea acestor servicii, se va constitui un nucleu de profesioniști multidisciplinari care vor activa în aceste structuri, oferind suport și consiliere și familiilor copiilor cu tulburări comportamentale. Serviciile specializate adaptate sunt furnizate sub forma unei abordări integrate terapeutice într-o perioadă de 12 luni, furnizate în centre de zi finanțate prin FEDR.

2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Reglementări europene:

- ❖ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013;
- ❖ REGULAMENTUL (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- ❖ Comunicare a Comisiei C(2021) 1054 final din 12 februarie 2021. Orientări tehnice privind aplicarea principiului de ”a nu prejudicial în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență;

- ❖ Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2016/C 202/02);
- ❖ Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități adoptată la 13 decembrie 2006 de către Adunarea Generală a ONU;
- ❖ Comunicarea Comisiei C(2021) 373/1 16 septembrie 2021. Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027;
- ❖ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088;
- ❖ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- ❖ Convenția cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite;
- ❖ Programul Incluziune și Demnitate Socială, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a comisiei nr. C(2022) 9635 final din 14.12.2022 de aprobare a programului “Incluziune și Demnitate Socială” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională și Fondului social european Plus în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” din România / CCI 2021RO05FFPR001).

Reglementări naționale:

- ❖ Legea asistenței sociale nr. 292 din 20 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea nr. 197 din 1 noiembrie 2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ LEGE nr. 50 din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7 din 13 martie 1996, republicată , cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea nr. 10 din 18 ianuarie 1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea nr. 69 din 25 aprilie 2016 privind achizițiile publice verzi, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133 din 17 decembrie 2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de urgență nr. 23 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau

a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 118 din 19 februarie 2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 867 din 14 octombrie 2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 440/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022–2027;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul- cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 742 din 13 septembrie 2018 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 925/1995 pentru aprobarea Regulamentului de verificare și expertizare tehnică de calitate a proiectelor, a execuției lucrărilor și a construcțiilor;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 925 din 20 noiembrie 1995 pentru aprobarea Regulamentului de verificare și expertizare tehnică de calitate a proiectelor, a execuției lucrărilor și a construcțiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022 - 2027;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 1.547 din 19 decembrie 2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 969 din 12 octombrie 2023 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului "Copii protejați, România sigură" 2023-2027;
- ❖ Ordinul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ ORDIN ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 189 din 12 februarie 2013 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000";

- ❖ Ordin ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 16/05.01.2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”*) (nZEB¹).

NB. Trimiterile la actele normative includ și modificările și completările ulterioare ale acestora, precum și orice alte acte normative subsecvente.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1 Tipul de apel

Prezentele apeluri de proiecte sunt de tip competitiv cu termen limită de depunere.

În cazul prezentelor apeluri de proiecte se va finanța un singur proiect la nivelul fiecărui județ, respectiv sector al Municipiului București. În acest sens procedura competitivă de selecție urmează să fie aplicată la nivelul fiecărui județ/fiecărui sector al Municipiului București.

3.2 Forma de sprijin (granturi; instrumente financiare; premii)

În cadrul prezentelor apeluri, finanțarea se acordă sub formă de grant nerambursabil.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Bugetul total alocat pentru prezentele apeluri este de 44.283.090 euro, din care 33.000.000 euro contribuție UE FEDR și FSE+, conform informațiilor din tabelul de mai jos:

Regiune	FEDR	FSE+	BS aferent FEDR	BS aferent FSE+	Total BS	Total UE + BS
Regiunea dezvoltată București - Ilfov	1.750.000	2.375.000	2.625.000	3.562.500	6.187.500	10.312.500
Regiuni mai puțin dezvoltate	12.250.000	16.625.000	2.161.766	2.933.824	5.095.590	33.970.590
Total	14.000.000	19.000.000	4.786.766	6.496.324	11.283.090	44.283.090

Având în vedere obiectivele Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 ce vizează înființarea/dezvoltarea de servicii specializate pentru copiii cu tulburări de comportament la nivelul fiecărui județ din regiunile mai puțin dezvoltate, respectiv la nivelul județului Ilfov și fiecărui sector al Municipiului București, în cadrul prezentelor apeluri se stabilește o alocare financiară la nivel de județ din regiunile mai puțin dezvoltate / județ Ilfov și fiecare sector al Municipiului București, după cum urmează:

- ❖ 849.264,75 euro (UE+BS) la nivel de județ în cazul regiunilor mai puțin dezvoltate, din care 360.294,15 euro (UE+BS) este FEDR și 488.970,60 euro (UE+BS) este FSE+;
- ❖ 1.473.214,28 euro (UE+BS) la nivel de județ Ilfov și fiecare sector al Municipiului București, din care 625.000,00 euro (UE+BS) este FEDR și 848.214,29 euro (UE+BS) este FSE+.

¹ Nearly Zero-Energy Building

3.4 Rata de cofinanțare

Rata de cofinanțare este stabilită la nivelul fiecărui solicitant/partener în conformitate cu tabelul 5 și respectiv 6 din sub-capitolul 2.2 Cofinanțarea proprie a beneficiarului din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale PoIDS.

3.5 Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Prezentul apel este dedicat regiunilor mai puțin dezvoltate (Centru, Sud-Est, Sud Muntenia, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia) și regiunii mai dezvoltate București-Ilfov.

Prezentul Ghid al Solicitantului reglementează condițiile de finanțare aferente următoarelor apeluri:

- apelul care vizează regiunile mai puțin dezvoltate ale României: Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Nord-Vest, Vest și Centru;
- apelul care vizează regiunea dezvoltată București Ilfov.

Un proiect depus în cadrul acestor apeluri poate fi implementat:

- Doar la nivelul unui singur județ în regiunile mai puțin dezvoltate;
- Doar la nivelul unui sector al Municipiului București sau doar la nivelul județului Ilfov în cazul regiunii mai dezvoltate București-Ilfov.

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Operațiunile finanțate în cazul prezentului apel au drept obiective dezvoltarea/înființarea la nivelul fiecărui județ/sector al Municipiului București de servicii specializate destinate copiilor cu tulburări de comportament prin:

- Construcția/modernizarea/reabilitarea unor centre de zi specializate la nivelul fiecărui județ și municipiului București, în care vor fi furnizate servicii sociale specializate (evaluare și intervenții) adaptate nevoilor copiilor cu tulburări de comportament, precum și asistență familială.
- Dezvoltarea/înființarea unui serviciu specializat la nivelul fiecărui județ/sector al Municipiului București și furnizarea de servicii ce includ evaluare multidisciplinară și intervenții multidisciplinare axate pe comunități terapeutice, inclusiv transportul copiilor

3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul țintă în cadrul prezentului apel de proiecte este compus din copii cu tulburări de comportament. Pentru a fi eligibil în grupul țintă, copilul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ❖ Să aibă vârsta mai mică de 18 ani împliniți la data intrării în operațiune;
- ❖ Să aibă domiciliul/reședința în județul în care se implementează proiectul/sectorul Municipiului București în care se implementează proiectul;
- ❖ Să fie diagnosticat cu tulburări de comportament.

În ceea ce privește definirea tulburărilor de comportament, în contextul prezentului apel sunt avute în vedere:

- ❖ *Criteriile de diagnostic pentru tulburarea de conduită* sunt: Un pattern repetitiv și persistent de comportament în care drepturile fundamentale ale altora ori normele sau regulile sociale corespunzătoare societății sunt violate, manifestat prin prezența a trei sau a mai multe dintre următoarele criterii în ultimele 12 luni, cu cel puțin un criteriu prezent în ultimele 6 luni:
 - ❖ agresiunea față de oameni și animale (amenință, tiranizează, intimidează, inițiază bătăi)
 - ❖ distrugerea proprietății (incendieri, distrugere deliberată a proprietății)
 - ❖ fraudă sau furt
 - ❖ violări serioase ale regulilor (lipsește de acasă noaptea, fuge de acasă, chiulește de la școală înainte de etatea de 13 ani).
- ❖ *Criteriile de diagnostic pentru tulburarea opoziționismului provocator* sunt: un pattern de comportament negativist, ostil și provocator care durează cel puțin 6 luni, în timpul cărora sunt prezente patru sau mai multe dintre următoarele:
 - ❖ adesea își pierde cumpătul
 - ❖ adesea se ceartă cu adulții
 - ❖ adesea sfidează sau refuză în mod activ să se conformeze cererilor sau regulilor adulților
 - ❖ adesea enervează în mod deliberat pe alții
 - ❖ adesea blamează pe alții pentru propriile sale erori sau purtare rea
 - ❖ adesea este susceptibil sau ușor de enervat de către alții
 - ❖ adesea este coleros și plin de resentimente
 - ❖ adesea este ranchiunos și vindicativ.
- ❖ Tulburarea de comportament disruptiv fără altă specificație este o categorie destinată tulburărilor caracterizate prin conduită sau comportamente opoziționist sfidătoare care nu satisfac criteriile pentru tulburarea de conduită sau pentru tulburarea opoziționismului provocator. De exemplu, include tablourile clinice care nu satisfac criteriile pentru tulburarea opoziționismului provocator ori pentru tulburarea de conduită, dar în care există o deteriorare semnificativă clinic.
- ❖ alte tipuri de tulburări diagnosticate în copilărie și în adolescență (spectrul autismului, ADHD, tulburările de eliminare (enurezis, encoprezis), tulburările de comportament alimentar, anxietatea de separare etc).

În vederea includerii în grupul țintă, în vederea constatării situației de încadrare în tulburările de comportament solicitantul va prezenta la intrarea în operațiune:

- ❖ planul de servicii emis de către Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS) în cazul copiilor din comunitate;
- ❖ Plan individualizat de protecție emis de către DGASPC la nivel de județ/sector al Municipiului București în cazul copiilor pentru care a fost instituită o măsură de protecție specială :

Categorie grup țintă	Tip regiune	Valori minime
Copii cu tulburări de comportament	Regiune mai dezvoltată	100 de copii cu tulburări de comportament
	Regiune mai puțin dezvoltată	60 de copii cu tulburări de comportament

3.8 Indicatori

3.8.1. Indicatori de realizare

Fiecare cerere de finanțare va include obligatoriu indicatori de realizare, cu următoarele ținte minime obligatorii:

Tip regiune	Indicatori de realizare	Valoarea obligatorie minima per proiect
Indicatori FSE+		
Regiunea mai dezvoltată	EECO06 Numărul copiilor cu vârsta sub 18 ani	100
	EECO06.1 Numărul copiilor cu vârsta sub 18 ani (Roma)	9% din valoarea asumată a indicatorului EECO06
Regiunile mai puțin dezvoltate	EECO06 Numărul copiilor cu vârsta sub 18 ani	60
	EECO06.1 Numărul copiilor cu vârsta sub 18 ani (Roma)	9% din valoarea asumată a indicatorului EECO06
Indicatori FEDR		
Regiunea mai dezvoltată	6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele)	100
Regiunile mai puțin dezvoltate	6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele)	60

Definiții indicatori:

- ❖ EECO06 Numărul copiilor cu vârsta sub 18 ani reprezintă numărul de persoane înscrise în grupul țintă care îndeplinesc condițiile de eligibilitate și care beneficiază de măsurile de sprijin finanțate din Fondul Social European Plus.
- ❖ EECO06.1 Numărul copiilor cu vârsta sub 18 ani ce aparțin minorității roma înscrise în grupul țintă care îndeplinesc condițiile de eligibilitate și care beneficiază de măsurile de sprijin finanțate din Fondul Social European Plus.
- ❖ 6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele) - Numărul maxim de persoane care pot fi deservite sau îngrijite de cel puțin o dată pe parcursul perioadei de un an de infrastructura de îngrijire socială nou construită sau modernizată.

Proiectele vor asuma atât indicatorii specifici FSE+ cât și indicatorii specifici FEDR.

3.8.2. Indicatori de rezultat

Tip regiune	Indicatori de realizare	Valoarea obligatorie minima per proiect
Indicatori FSE+		

Regiunea mai dezvoltată	6S1 Copii a căror situație s-a ameliorată la ieșirea din operațiune	Minim 60% din valoarea asumată a indicatorului de realizare EECO06
Regiunile mai puțin dezvoltate	6S1 Copii a căror situație s-a ameliorată la ieșirea din operațiune	Minim 60% din valoarea asumată a indicatorului de realizare EECO06
Indicatori FEDR		
Regiunea mai dezvoltată	6S9 Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență socială noi sau modernizate	100% din valoarea asumată a indicatorului de realizare 6S8
Regiunile mai puțin dezvoltate	6S9 Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență socială noi sau modernizate	100% din valoarea asumată a indicatorului de realizare 6S8

N.B: În cadrul cererilor de finanțare, țintele aferente indicatorilor de rezultat vor avea valori numerice și se vor stabili în funcție de țintele asumate pentru indicatorii de realizare.

Definiții indicatori:

- ❖ 6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune - reprezintă numărul de persoane din grupul țintă a căror situație s-a ameliorat ca urmare a sprijinului primit în cadrul proiectului. În vederea contorizării ameliorării situației beneficiarul va prezenta un document similar celui care constată încadrarea în situația de tulburări de comportament din care să rezulte ameliorarea situației. Evaluarea se realizează pe bază de criterii obiective de către specialiști, conform normelor legale în vigoare sau, în lipsa acestora, pe baza metodologiei descrise de beneficiar în cererea de finanțare, metodologie care urmează să fie analizată în cadrul procesului de evaluare și selecție a proiectelor. Se consideră că se află într-o situație ameliorată, copilul care, la ieșirea din operațiune, se găsește în cel puțin una din următoarele situații:
 - ❖ a fost înscris în sistemul de educație formală sau non-formală sau într-o formă de pregătire profesională, pe care le-a frecventat constant;
 - ❖ a dobândit o calificare;
 - ❖ a înregistrat progres în ceea ce privește rezultatele învățării
 - ❖ și-a îmbunătățit capacitatea de a realiza o activitate motrică, cognitivă sau de a adopta un comportament dezirabil, potrivit vârstei
 - ❖ și-a îmbunătățit abilitățile de învățare
 - ❖ și-a îmbunătățit abilitățile de adaptare la o viață independentă, potrivit vârstei
 - ❖ se menține integrat în familie
 - ❖ are părinți/reprezentanți legali care și-au îmbunătățit capacitatea de a satisface nevoile zilnice de trai ale familiei (hrană, îmbrăcăminte, igienă personală, condițiile de locuit)
 - ❖ are părinți/ reprezentanți legali care și-au diminuat dependența față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate
 - ❖ alte situații, în care se evidențiază o evoluție favorabilă a copilului față de momentul intrării în operațiune

- ❖ 6S9 Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență socială noi sau modernizate - Numărul de persoane servite cel puțin o dată de infrastructura de îngrijire nouă sau modernizată, pe parcursul unui an după finalizarea intervenției. Valoarea de bază se referă la persoanele înregistrate, servite cel puțin o dată de infrastructura de îngrijire socială pe parcursul unui an înainte de demararea intervenției și poate fi zero pentru infrastructura nouă.

Proiectele vor asuma atât indicatorii specifici FSE+ cât și indicatorii specifici FEDR.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte

Nu este cazul.

3.9 Rezultatele așteptate

La nivel de apel de proiecte sunt vizate următoarele rezultate:

- ❖ Număr copii cu tulburări de comportament care beneficiază de servicii specializate.
- ❖ Număr copii cu tulburări de comportament aparținând minorității roma care beneficiază de servicii specializate.
- ❖ Capacitatea centrelor de zi construite/modernizate/reabilite;
- ❖ Număr anual al beneficiarilor centrelor de zi.

La nivelul cererii de finanțare, solicitantul de finanțare va enumera rezultatele așteptate ca urmare a implementării proiectului, în corelare cu tipologia activităților propuse spre finanțare. Rezultatele așteptate trebuie să fie realiste, realizabile, măsurabile și în concordanță cu indicatorii și obiectivele specifice ale proiectului.

3.10 Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

3.11 Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul

3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13 Reguli privind ajutorul de stat

Nu este cazul.

3.14 Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

3.16 Principii orizontale

Toate investițiile vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, nediscriminarea (pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală) și accesibilitatea în toate etapele de programare și implementare.

Acțiunile prevăzute în cadrul acestui obiectiv specific vor avea în atenție respectarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de care se leagă și principiile orizontale referitoare la egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitate.

În perioada 2021-2027, respectarea principiilor orizontale este sprijinită prin formularea unor condiții favorizante orizontale referitoare la aplicarea și implementarea eficace a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap.

La nivelul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene au fost elaborate două Ghiduri, unul pentru aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în implementarea fondurilor europene nerambursabile² și unul pentru reflectarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturilor persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027³.

În cadrul cererii de finanțare solicitantul va trebui să evedențieze, în secțiunea relevantă din cadrul aplicației electronice, contribuția proiectului la temele orizontale stabilite prin PoIDS 2021-2027.

3.17 Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Tipurile de acțiuni prevăzute în cadrul prezentului apel de proiecte au fost apreciate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că prin natura lor se așteaptă ca acestea să nu aibă niciun impact negativ semnificativ asupra mediului.

În cazul clădirilor reabilite sau modernizate, pentru îmbunătățirea eficienței energetice, se prevede obligativitatea realizării de investiții, în limita a maxim 20% din valoarea eligibilă a proiectului, care să ducă la îmbunătățirea performanțelor energetice a/ale clădirii/clădirilor, prin scăderea cu cel puțin 30% a consumului de energie sau reducerea cu cel puțin 30% a emisiilor de gaze cu efect de seră. Această condiție nu se aplică construcțiilor noi.

Astfel programul va contribui la obiectivul național de creștere a eficienței energetice pe an, stabilit în conformitate cu Directiva privind eficiența energetică (2012/27/UE) și cu contribuțiile la Acordul de la Paris privind schimbările climatice, stabilite la nivel național.

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatării, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu

² Disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/08/0289aed9bcb174a18d17d7badb94816f.pdf>

³ Disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/12/8e64fffdaf73a0d3027d85a9746b93.pdf>

cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01). Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsuri de adaptare a schimbărilor climatice și - dacă este cazul - măsuri de atenuare (compensare) la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Documentațiile tehnico-economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile.

În acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea proiectelor.

Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Se va avea în vedere includerea unor factori adecvați de evaluare a ofertelor de echipamente/servicii în vederea gestionării mai eficiente a consumului de energie. Solicitanții de finanțare vor adopta criteriile „verzi” ale UE în ceea ce privește achizițiile publice (în acord cu strategiile UE transpuse prin Legea nr. 69/2016 privind achizițiile publice verzi).

3.18 Caracterul durabil al proiectului

Solicitantul/partenerii va/vor trebui să dovedească că poate/pot să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 2021/1060/.

Perioada pentru care este conferit dreptul asupra imobilului obiect al proiectului solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora trebuie să fie acoperitoare pentru durată menționată la art. 65 din RDC în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Solicitantul/partenerii trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- a. să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- b. să nu realizeze o modificare asupra calității dreptului său asupra imobilului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- c. să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

Acțiunile aferente obiectivului specific RSO4.3. vizează asigurarea egalității de șanse și accesului echitabil și nediscriminatoriu la serviciile de locuire de bună calitate pentru persoanele vulnerabile.

Acțiunile de adaptare, amenajare și dotare minimală a locuințelor persoanelor vulnerabile aflate în risc de sărăcie și excluziune socială vor respecta obligatoriu elementele de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități și nevoi speciale. Vor fi respectate astfel prevederile normativelor naționale în domeniu, iar acolo unde va fi cazul va fi încurajată identificarea, testarea și implementarea unor soluții inovative de accesibilizare.

Respectarea prevederilor legale în materie de accesibilitate, egalitatea de șanse, de gen va fi urmărită în selecția și implementarea acțiunilor.

În ceea ce privește componența echipelor de management și de implementare ale proiectelor, se va urmări promovarea pe cât de mult posibil și acolo unde este cazul, echilibrul de gen și de vârstă.

În toate fazele implementării PoIDS va utilizat Ghidul privind reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocate României în perioada 2021-2027, precum și Ghidul de aplicare a Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile.

Toate investițiile vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, nediscriminarea (pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală) și accesibilitatea în toate etapele de programare și implementare.

3.20 Teme secundare

În cadrul Priorității 5, Obiectivul specific: ESO4.11, sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

În cererea de finanțare aplicatul va trebui să evidențieze tema/temele secundară/secundare vizată/vizate, descrierea modului în care proiectul contribuie la aceasta temă secundară/aceste teme secundare, precum și costul estimat al măsurilor din proiect care vizează tema/temele secundare.

Alocările din tabelul de mai jos reprezintă alocări indicative la nivelul AP 5/ OS ESO4.11. prin urmare, în cadrul proiectului vor trebui evidențiate sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Tema secundară	Pondere minimă pe proiect %
----------------	-----------------------------

06. Combaterea sărăciei în rândul copiilor	100%
10. Abordarea provocărilor identificate în semestrul european	100%

3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Solicitanții au obligația de a realiza măsurile minime de informare și publicitate în conformitate cu prevederile Ghidului Solicitantului - Condiții Generale PoIDS, capitolul 6 Reguli specifice de informare și publicitate.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului de proiecte este 21 octombrie 2024, ora 16⁰⁰.

4.2 Perioada de pregătire a proiectelor

Prezentul Ghid al Solicitantului Condiții Specifice a fost publicat în consultare publică pe pagina de internet a MIPE în data de 08 iulie 2024.

Propunerile de îmbunătățire au fost transmise pe adresa de email consultare.poids@mfe.gov.ro până la data de 29 iulie 2024.

În perioada de pregătire a proiectelor, precum și în perioada de depunere a proiectelor, pot fi adresate solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în cadrul Ghidului Solicitantului Condiții Specifice, prin aplicația de ticketing din secțiunea Helpdesk a site-ului www.mfe.gov.ro; răspunsurile vor fi transmise prin aplicația de ticketing în maximum 10 zile lucrătoare, dar nu mai târziu de data închiderii apelului de proiecte. Solicitățile de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în cadrul Ghidului Solicitantului Condiții Specifice, prin aplicația de ticketing, pot fi transmise cu maximum 5 zile lucrătoare anterior datei închiderii apelului de proiecte. Răspunsurile la solicitările de clarificări primite în legătură cu Ghidul Solicitantului vor fi publicate pe site-ul www.mfe.gov.ro.

În vederea asigurării informării corespunzătoare a potențialilor solicitanți/parteneri Organismele Intermediare Regionale vor organiza o serie de evenimente ce au rolul de a sprijini aplicanții interesați în elaborarea unor Cereri de finanțare mature în măsura să răspundă nevoilor persoanelor vulnerabile. La aceste evenimente vor fi invitați să participe autoritățile publice locale/județene și furnizorii de servicii sociale. În acest sens vor fi organizate 8 evenimente de informare și promovare (în format fizic/on-line) la nivel regional.

Datele a derulare a evenimentelor vor fi stabilite și publicate în timp util pe site-ul MIPE <https://mfe.gov.ro/>.

4.3 Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Proiectele pot fi depuse prin Sistemul informatic MySMIS2021 începând cu data de 21 octombrie 2024 ora 16⁰⁰.

4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data închiderii apelului de proiecte este 28 februarie 2025, ora 16⁰⁰.

4.4 Modalitatea de depunere a proiectelor

Cererile de finanțare se depun exclusiv prin intermediul aplicației MySMIS2021 / SMIS2021+ prin completarea și transmiterea acestuia integral, inclusiv prin încărcarea documentelor.

Toate cererile de finanțare și/sau toate documentele aferente unei cereri de finanțare transmise în alt mod, nu vor fi luate în considerare în procesul de evaluare.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

5.1 Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Pentru a putea aplica pentru finanțare în cadrul PoIDS, solicitanții și partenerii trebuie să fie organizații legal constituite în România.

Cu toate acestea, există situații în care Solicitantul și partenerii sunt neeligibili pentru solicitarea de finanțare din PoIDS, aceste situații de neeligibilitate fiind sumarizate în Tabelul 3 din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale PoIDS.

Ca regulă generală, o entitate cu personalitate juridică nu poate participa în mai mult de 5 proiecte pentru fiecare apel de proiecte, indiferent de calitatea sa de partener sau solicitant. În cazul în care este identificată ca participând la mai mult de 5 proiecte în cadrul aceluiași apel de proiecte, toate proiectele identificate cu acea entitate juridică participantă vor fi respinse, fără a mai intra în procesul de evaluare.

5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitanții eligibili în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte pot fi:

- ❖ Furnizori de servicii sociale acreditați în condițiile legii, publici și privați.

5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili

Pentru această cerere de propuneri de proiecte partenerii eligibili sunt reprezentați de:

- ❖ Furnizori de servicii sociale acreditați în condițiile legii, publici și privați;

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Proiectele implementate în cadrul prezentului apel de proiecte pot fi implementate de către un solicitant unic sau în parteneriat. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, se va desemna obligatoriu ca lider al parteneriatului o entitate înregistrată fiscal în România.

Pot fi depuse proiecte cu solicitant unic doar acele proiecte depuse de către Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție Copilului de la nivel județean/nivel de sector al Municipiului București. În cazul proiectelor implementate în parteneriat este obligatorie

inclusiunea în parteneriat a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului de la nivelul județului/sectorului Municipiului București în care se implementează proiectul.

Alegerea partenerilor este în exclusivitate de competența Solicitantului, în calitate de lider al parteneriatului.

Partenerii vor fi selectați astfel încât să desfășoare activități relevante pentru domeniul proiectului în funcție de obiectivele specifice apelului de proiecte.

Pot fi selectați doar parteneri individuali, nu consorții, asociații de parteneri, grupuri de societăți.

Nu vor fi selectați parteneri în scopul realizării în cadrul proiectului a unor activități de tipul: dezvoltarea de aplicații și sisteme informatice, supervizarea activităților subcontractate de beneficiar, servicii hoteliere, furnizare de bunuri, organizare evenimente, execuție lucrări, studii fezabilitate, etc. Astfel de activități vor face obiectul subcontractării, respectiv contractelor de furnizare/servicii.

Prin excepție de la prevederile capitolului 1.8. Reguli aplicabile în cazul parteneriatului din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale în cadrul prezentului apel, în distribuția bugetului proiectului (total cheltuieli eligibile) pe fiecare membru al parteneriatului, bugetul gestionat de parteneri autorități publice locale poate fi mai mare decât bugetul gestionat de solicitant.

Prin excepție de la prevederile capitolului 1.8. Reguli aplicabile în cazul parteneriatului din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale și în înțelesul acestor prevederi, în cadrul prezentului apel partenerii autorități publice locale pot subcontracta activități care vizează achiziția de bunuri, lucrări, servicii, necesare pentru implementarea proiectului.

Indiferent de numărul partenerilor implicați în implementarea unui proiect, va fi semnat un singur Acord de parteneriat între toți partenerii (în conformitate cu modelul din Anexa 1 Acord de parteneriat din PIDS - Ghidul Solicitantului - Condiții Generale). Proiectelor implementate în parteneriat li se aplică dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021.

În vederea stabilirii unui parteneriat, solicitanții publici și privați care intenționează să întrețină o relație de parteneriat vor elabora o Notă justificativă care va conține o analiză a valorii adăugate a parteneriatului în ceea ce privește utilizarea eficientă a fondurilor și în care vor fi precizate, pentru fiecare partener în parte, rolul și responsabilitățile, contribuția și expertiza/ experiența relevantă pentru implementarea proiectului.

În cererea de finanțare se va detalia rolul fiecărui partener în implementarea proiectului, resursele umane și materiale alocate, precum și bugetul alocat pentru implementarea activității/activităților asumate de fiecare partener.

Atât Solicitantul cât și fiecare Partener trebuie să contribuie financiar la implementarea proiectului, respectiv să aibă alocate cheltuieli eligibile din totalul cheltuielilor eligibile prevăzute în buget, corespunzător activităților în care este implicat fiecare partener, nefiind posibil ca un partener și/sau solicitantul să asigure partea de buget (contribuție/ asistență financiară nerambursabilă sau/ și contribuție proprie) prevăzută pentru alt partener /care trebuie asigurată de alt partener.

Selecția partenerilor în cazul solicitanților entități finanțate din fonduri publice

Solicitanții entități finanțate din fonduri publice care intenționează să selecteze parteneri din sectorul privat pentru implementarea proiectelor, au obligația de a respecta prevederile relevante din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021.

În procesul de selecție a partenerilor privați, solicitanții entități finanțate din fonduri publice au obligația de a îndeplini procedura prevăzută în Anexa 2 - Procedura de selecție a partenerilor entități private din PIDS - Ghidul Solicitantului - Condiții Generale.

Va fi selectat la finanțare un singur proiect pe județ/sector, în care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului de la nivelul județului/sectorului Municipiului București în care se implementează proiectul participă în mod obligatoriu în calitate de solicitant unic sau lider de parteneriat sau partener. În cazul în care sunt aprobate mai multe proiecte cu punctaje diferite la nivel de județ/sector, va fi selectat la finanțare și contractat proiectul cu punctajul cel mai mare. În cazul în care sunt aprobate mai multe proiecte cu punctaj identic la nivel de județ/sector, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului de la nivelul județului/sectorului Municipiului București în care se implementează proiectul va informa Autoritatea de Management pentru PoIDS cu privire la proiectul care urmează a fi selectat la finanțare și contractat.

5.2 Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Construcția/imobilul ce face obiectul proiectului îndeplinește cumulativ, începând cu data depunerii cererii de finanțare, următoarele condiții:

- ❖ Nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:
 - ❖ nu este afectat de limite ale dreptului deținut de solicitant care sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului.
 - ❖ nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a terenului și infrastructurii imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent.
 - ❖ nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.
 - ❖ este liber de sarcini și interdicții în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului pe care solicitantul îl deține în scopul implementării proiectului.
 - ❖ este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului.
- ❖ Sunt eligibile doar investițiile care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic.
- ❖ Investițiile prevăzute în cererea de finanțare nu au mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii pentru aceleași tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare. Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/ activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect. Momentul de la care se calculează perioada de 5 ani este momentul la care s-a finalizat implementarea contractului de lucrări anterior (data recepției finale, după expirarea perioadei de garanție). Astfel, solicitantul se va asigura, dacă este cazul, că s-a

realizat recepția finală în cazul aceluiași lucrări de intervenție/activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură ca cele propuse prin proiect, înainte de începerea perioadei celor 5 ani.

- ❖ Proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare.
- ❖ Nu se acceptă la finanțare intervenții asupra unei infrastructuri care se află în perioada de garanție a lucrărilor efectuate printr-un contract de lucrări anterior.
- ❖ Solicitantul/ solicitantul și fiecare dintre parteneri, după caz, nu desfășoară activități economice în scopul obținerii de profit din bunurile, echipamentele achiziționate prin proiect sau din utilizarea imobilului construit/ modernizat/ dezvoltat/ extins.
- ❖ Solicitantul/ solicitantul și fiecare dintre parteneri, după caz, nu desfășoară alte activități economice în scopul obținerii de venituri din echipamentele achiziționate prin proiect sau din utilizarea imobilului construit/ modernizat/ dezvoltat/ extins, în afara activităților pentru care a fost finanțat proiectul, prin acordarea dreptului de utilizare a acestora către terțe părți.

Drepturi asupra imobilului/imobilelor, obiect al proiectului

Prin imobil obiect al proiectului se înțelege terenul și/sau clădirea ce fac obiectul proiectului.

Solicitantul/partenerul trebuie să demonstreze existența unui drept real, conform legislației în vigoare, asupra imobilului pe care se propune a se realiza investiția în cadrul cererii de finanțare și asupra altor bunuri mobile și/sau imobile necesare, după caz, ce fac obiectul proiectului:

- ❖ Dreptul de proprietate publică/privată;
- ❖ Dreptul de administrare/folosință;
- ❖ Dreptul de concesiune;
- ❖ Dreptul de suprafață.

Din documentele privind drepturile reale asupra obiectelor de investiție trebuie să reiasă faptul că dreptul respectiv este menținut atât pe toată perioada de implementare a proiectului cât și pe perioada de durabilitate a investiției, respectiv perioada de menținere obligatorie a investiției după finalizarea implementării proiectului (minim 5 ani de la efectuarea plății finale). Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Solicitantul/partenerul trebuie să dețină dreptul de proprietate/ administrare / folosință/ concesiune/ suprafață asupra obiectelor de investiție propuse prin proiect, respectiv să demonstreze că acestea nu sunt afectate de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. limite legale, convenționale etc).

Nu se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de proprietate/ administrare/ concesiune/ suprafață, menționat în cadrul acestei secțiuni.

Cu referire la condițiile de mai sus, nu vor conduce la respingerea proiectului din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

În cazul în care solicitantul demonstrează doar un drept de folosință asupra obiectivelor de investiție exemplificate mai jos, acesta trebuie să demonstreze acordul proprietarului pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere durabilitatea proiectului.

Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate, cu condiția depunerii până la etapa de contractare a unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului de proprietate, asupra imobilului. Nu se acceptă înscrierea provizorie a celorlalte drepturi reale.

Pentru toate proiectele de investiții publice, solicitantul/partenerul are obligația de a face în etapa de contractare, respectiv nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare, dovada unui drept real fără sarcini asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare. În situația în care, în etapa de contractare, beneficiarul nu demonstrează că este titularul dreptului real cererea de finanțare poate fi respinsă.

Prin perioada de implementare a proiectului se înțelege perioada în care se finalizează toate activitățile aferente proiectului.

Nu sunt eligibile imobilele care au mențiunea "Imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă din cauza lipsei planului parcelar" sau "Imobil înregistrat în planul cadastral fără formă și localizare corectă" în documentele cadastrale.

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Imobilul/imobilele care fac obiectul proiectului, care implică execuția de lucrări de construcții, îndeplinește/ îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- ❖ să fie libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea operațiunii;
- ❖ să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- ❖ să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

De asemenea, în cadrul acestui apel de proiecte, nu se consideră sarcină sau interdicție care afectează implementarea proiectului și care să conducă la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare:

- închirierea/darea în folosință gratuită/concesiunea a unor suprafețe din teren, cu condiția ca respectivele limite ale dreptului de proprietate să nu fie incompatibile cu realizarea activităților/ implementarea proiectului.

5.2.2 Activități eligibile

Pentru atingerea obiectivului specific al acestei priorități de investiție sunt avute în vedere realizarea următoarelor tipuri de investiții/acțiuni:

I. Componenta de dezvoltare a infrastructurii sociale destinate centrelor de zi pentru copiii cu tulburări de comportament cu finanțare din Fondul European de Dezvoltare Regională

Activitatea 1 Construirea/modernizarea/reabilitarea centrelor de zi pentru asigurarea infrastructurii necesare dezvoltării/înființării de servicii specializate pentru copiii cu tulburări de comportament (activitate obligatorie)

Această activitate are în vedere construcția/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii pentru centre de zi pentru furnizarea de servicii de specialitate pentru copiii cu tulburări de comportament.

Sprijinul FEDR se va acorda sprijin pentru dezvoltarea, dotarea cu servicii specializate și sprijinirea copiilor cu tulburări de comportament prin finanțarea construcției/modernizării/reabilitării infrastructurii pentru centre de zi în care vor fi furnizate servicii sociale specializate (evaluare și intervenții) adaptate nevoilor copiilor cu tulburări de comportament, precum și asistență familială. Activitățile principale care vor fi desfășurate în aceste centre sunt: evaluare multidisciplinară și intervenție multidisciplinara prin terapii combinate (terapie ocupațională, activități fizice care necesită atenție și concentrare și activități fizice care detensionează, terapie prin artă, meloterapie etc). Accentul principal va fi pus pe tulburări de comportament (violență, hărțuire etc.), probleme non-psihiatrice ale copiilor care provin din familii sau din sistemul de protecție a copilului. Centrele vor dispune de toate resursele pentru evaluare și intervenție de recuperare (resurse umane și materiale), inclusiv infrastructura specifică necesară pentru desfășurarea activităților de psihoterapie/terapie ocupațională/activități în aer liber etc.: ex. teren sport, facilități îngrijire animale de companie/domestice, spații și dotări pentru activități artistice etc. Va fi finanțată atât construcția infrastructurii necesare pentru furnizarea acestor servicii, cât și renovarea infrastructurii existente și/sau dotarea cu mobilier/echipamente/alte dotări.

Centrele de zi vor putea fi accesibile persoanelor cu dizabilități.

În corelare cu valoarea asumată a indicatorul 6S8 - Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele), la estimarea bugetului proiectului - componenta FEDR, se va lua în calcul un cost maxim per o unitate capacitate centru de 6.0004,90 euro (TVA inclus)/1 capacitate în regiunile mai puțin dezvoltate și 6.250 euro (TVA inclus)/1 capacitate în regiunea mai dezvoltată.

În afara cheltuielilor cu construcția/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii pentru centre de zi, din alocarea FEDR pe proiect se admit lucrări și dotări cu bunuri și echipamente a construcțiilor/locațiilor/ bazelor sportive/culturale/ recreative, deținute de către solicitant sau de către partenerii din proiect, unde se pot derula activități sportive, recreative, culturale etc.

În cazul amenajării (construcția/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii), se admit la finanțare atât lucrări care necesită obținerea autorizației/ autorizațiilor de construcție, caz în care trebuie respectate prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind elaborarea documentației tehnico-economice aferente obiectivului de investiții, cât lucrări care nu necesită obținerea autorizației/ autorizațiilor de construcție (întreținere și reparații curente sau/și dotarea cu bunuri și echipamente etc). În acest ultim caz, în cererea de finanțare trebuie prezentate lucrările/ dotările care urmează a fi finanțate prin proiect, precum și analiza/ analizele/ ofertele privind prețurile pentru bunuri și servicii similare existente pe piața de profil. Nu se admit la finanțare proiecte care prevăd doar lucrări de întreținere și reparații curente sau/și doar dotarea cu bunuri și echipamente a centrelor de zi înființate/existente, precum și proiecte care propun doar lucrări care nu necesită obținerea unei autorizații de construcție.

Cerințe pentru Activitatea 1:

În elaborarea documentației tehnico-economice aferente obiectivului de investiții se vor respecta prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. De asemenea, pentru proiectele de investiții publice, bugetul proiectului se corelează cu Devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

NB. Pentru construirea de centre de zi se admite un cost maxim eligibil per metru pătrat de 1469,00 Euro/mp de suprafață construită desfășurată (inclusiv TVA). În cazul în care costul per metru pătrat este mai mare decât plafonul maxim admis, solicitantul urmează să acopere aceste costuri din resurse proprii.

Pentru construirea de centre de zi prin reabilitarea, modernizarea, extinderea, unei construcții/ clădiri existente sau nefinalizate, se admite un cost maxim eligibil per metru pătrat de 1347,00 Euro/mp de suprafață construită desfășurată (inclusiv TVA). În cazul în care costul per metru pătrat este mai mare decât plafonul maxim admis, solicitantul urmează să acopere aceste costuri din resurse proprii.

NB. Costul per metru pătrat suprafață construită desfășurată se va calcula în funcție de valoarea totală a Devizului general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

La proiectarea construcțiilor se va respecta normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap NP 051-2012 Revizuire NP 051/2000, aprobat prin Ordinul MDRAP nr. 189/2013.

Totodată, construcțiile vor respecta cel puțin standardul NZEB, respectiv clădiri cu consum de energie aproape zero eficiente, practice și concepute în acord cu prevederile Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 și ale Legii nr.372/2005 republicata la data de 23 septembrie 2020, privind performanța energetică a clădirilor.

N.B: Pentru componenta finanțată prin FEDR în vederea construcției sau modernizarea de centre de zi, este obligatoriu asigurarea furnizării serviciilor pe o durată de 5 ani de la efectuarea plății finale (cererea de rambursare finală) a operațiunii, și este obligatoriu să nu se modifice destinația centrelor de zi.

NB. Conform prevederilor art. 11 alin. (8) din OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, beneficiarii de finanțare nerambursabilă au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor prevăzute în proiect sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

Toate investițiile vor fi formulate în urma analizei decalajelor și a rezultatelor cartografierii infrastructurii, serviciilor și nevoilor, în domeniile ocupării forței de muncă, educației, locuințelor, sănătății, îngrijirii sociale și pe termen lung, cu un accent deosebit pe inegalitățile teritoriale, segregarea educațională și spațială și schimbările demografice.

II. Componenta de implementare a serviciilor specializate pentru copiii cu tulburări de comportament cu finanțare din Fondul Social European Plus.

Activitatea 2 Evaluarea copiilor în vederea identificării copiilor cu tulburări de comportament și de monitorizare și evaluare a ameliorării situației copiilor cu tulburări de comportament (activitate obligatorie)

Anterior intrării în operațiune este obligatorie realizarea unei etape de evaluare individualizată cu rolul de a confirma încadrarea copilului în categoria copiilor cu tulburări de comportament. Solicitantul va prezenta pe larg în Cererea de finanțare metodologia de realizare a evaluare a copiilor în vederea identificării copiilor cu tulburări de comportament. Procesul de evaluare inițială a copiilor cu tulburări de comportament se realizează în conformitate cu prevederile normative aplicabile ce reglementează procesul de eliberare a „planurilor de servicii“ de către SPAS pentru copiii din comunitate sau a „Plan individualizat de protecție“ de către DGASPC pentru copiii pentru care a fost instituită o măsură de protecție specială.

În funcție de tipologia tulburării de comportament identificate procesul de evaluare inițială va fi adaptat de la caz la caz.

Pe perioada de implementare serviciilor de sprijin pentru copiii cu tulburări de comportament, în funcție de tipologia tulburării de comportament identificate la nivel individual, se vor aplica metode coerente de monitorizare și evaluare a impactului implementării măsurilor de sprijin. Pe baza procesului de monitorizare și evaluare a impactului utilizând Metodologia de evaluare a ameliorării situației copiilor din grupul țintă menționată la secțiunea 3.8.2 Indicatori de rezultat se va evalua atingerea indicatorilor de rezultat specifici FSE+.

N.B: În vederea asigurării accesului copiilor la măsurile de sprijin finanțate, anterior intrării în operațiune, sunt eligibile la finanțare măsurile de sprijin pentru familie în vederea facilitării participării la procesul de evaluare în vederea eliberării „planului de servicii“ de către SPAS.

Activitatea 3 Dezvoltarea/înființarea de servicii specializate pentru copiii cu tulburări de comportament (activitate obligatorie)

În cadrul acestei activități se are în vedere furnizarea de servicii specializate pentru copiii cu tulburări de comportament și pentru familiile acestora prin constituirea un nucleu de profesioniști multidisciplinari care vor activa în aceste structuri, oferind suport și consiliere și familiilor copiilor cu tulburări de comportament. Serviciile specializate adaptate sunt furnizate sub forma unei abordări integrate terapeutice într-o perioadă de 12 luni, furnizate în centre de zi finanțate prin FEDR. Prin această acțiune se va crea un serviciu specializat la nivelul fiecărui județ. Serviciile includ evaluare multidisciplinară și intervenții multidisciplinare axate pe comunități terapeutice, inclusiv transportul copiilor.

Sunt avute în vedere dezvoltarea unor comunități terapeutice în cadrul cărora copiii cu tulburări de comportament și familiile acestora să beneficieze de sprijin din partea următoarelor categorii de specialiști:

- ❖ psihiatru
- ❖ psihologi clinicieni
- ❖ psihoterapeuți
- ❖ psihopedagogi

- ❖ terapeuți ocupaționali
- ❖ consilier vocațional
- ❖ logoped
- ❖ asistent medical
- ❖ asistenți sociali
- ❖ alți specialiști: kinetoterapeut, specialist educațional

Vor fi avute în vedere, de asemenea, informări cu privire la prevenirea consumului de alcool și droguri.

5.2.3 Activitatea de bază

Activitățile obligatorii sunt activități de bază, în conformitate cu prevederile OUG 23/2023 art. 2 alin (3) litera a). În conformitate cu prevederile OUG 23/2023 art. 2 alin (3) litera a) bugetul alocat pentru activitățile de bază reprezintă minim 50% din total buget eligibil al proiectului. În acest sens în Cererea de finanțare și/sau în documentele atașate acesteia solicitantul va prezenta cheltuielile aferente activităților de bază mai sus menționate.

5.2.4 Activități neeligibile

Pot fi considerate neeligibile activitățile care fie nu au legătură directă cu activitățile incluse în secțiunea 5.2.2, fie nu sunt necesare pentru execuția proiectului, cu excepția activităților transversale de tipul activități de management de proiect, de suport pentru managementul / coordonarea proiectului, achiziții, ITC, informare și publicitate, activități aferente cheltuielilor indirecte etc.

Nu sunt eligibile proiectele care propun exclusiv realizarea de lucrări fără autorizație de construire sau care propun exclusiv dotarea locuințelor sociale.

Nu sunt eligibile proiectele care propun exclusiv realizarea de lucrări de eficientizare energetică.

Nu se acceptă la finanțare intervenții asupra unei infrastructuri care se află în perioada de garanție a lucrărilor efectuate printr-un contract de lucrări anterior.

5.3 Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- ❖ REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- ❖ REGULAMENTUL (UE) 2021/1057 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013;
- ❖ REGULAMENTUL (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune

- ❖ ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 133 din 17 decembrie 2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ HOTĂRÂREA nr. 873 din 6 iulie 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ❖ HOTĂRÂREA nr. 829 din 27 iunie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.2 Categoriile și plafoanele de cheltuieli eligibile

A. CHELTUIELI DE TIP FEDR

În cadrul prezentului apel de proiecte cheltuielile finanțate din componenta FEDR a bugetului proiectului se împart în:

- ❖ cheltuieli directe
- ❖ cheltuieli indirecte

Cheltuielile directe reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție sau cu respectivul proiect.

Cheltuielile indirecte sunt toate acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe.

În cazul cheltuielilor FEDR sunt eligibile următoarele tipuri de cheltuieli:

- I. Cheltuieli pentru achiziționarea de mijloace de transport al copiilor incluse în categoria ECHIPAMENTE / DOTARI / ACTIVE CORPORALE - Cheltuieli achiziționare mijloace de transport.

În ceea ce privește achiziția de vehicule de transport pentru a asigura accesul la centre și mobilitatea echipelor de servicii, se vor avea în vedere prevederile Articolul 7 REGULAMENTUL (UE) 2021/1058 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune care menționează următoarele: *FEDR și Fondul de coeziune nu oferă sprijin pentru (...) (h) investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând: (...) (iii) investițiile în: – vehiculele nepoluante, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului, de interes public.*

Definiția „vehiculului curat” în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2009/33/CE depinde de categoria de vehicul:

- ❖ Pentru vehiculele ușoare (categoriile de vehicule M1, M2 și N1, adică mașini și camionete), „vehicul curat” înseamnă un vehicul cu emisii de CO₂ la țeava de eșapament de la zero până la 50 g/km (valori WLTP înregistrate în Certificatul de conformitate al vehiculului).

- ❖ Pentru autobuze și alte vehicule din categoria M3, vehicul curat înseamnă un vehicul care funcționează cu combustibili alternativi, astfel cum este definit în Directiva 2014/94/UE privind implementarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, și anume baterie electrică, hibrid plug-in, hidrogen, GNC, GNL, GPL, biocombustibili și combustibili sintetici și parafinici.

II. Cheltuieli pentru construcția/modernizarea/reabilitarea centrelor de zi:

În cadrul acestui apel de proiecte, cheltuielile directe sunt cele prevăzute în următoarele capitole/ subcapitole, din Devizul general întocmit conform HG nr. 907/2016:

1.1 Obținerea terenului

Cuprinde cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de terenuri în conformitate cu prevederile art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 873/2022.

Cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de terenuri/ exproprieri sunt eligibile în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/1.060.

Valoarea terenurilor achiziționate se va stabili pe baza evaluării efectuate de un evaluator, independent de beneficiarul operațiunii și autorizat, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme că prețul acestuia nu excedează valoarea de piață, luând în calcul caracteristicile tehnice ale imobilului. Costul de achiziție al imobilelor deja construite nu este eligibil în cadrul acestui apel.

1.2 Amenajarea terenului

În această subcapitol sunt incluse cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri/ drumuri/ alei/parcări/ drenuri/rigole/canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), descărcări de sarcină arheologică sau, după caz, protejare în timpul execuției obiectivului de investiții (în cazul executării unor lucrări pe amplasamente ce fac parte din Lista monumentelor istorice sau din Repertoriul arheologic național).

1.3 Cheltuieli cu amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială

În această subcapitol sunt incluse cheltuieli efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor: plantare de copaci, reamenajarea spațiilor verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului.

1.4 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților

În această sub-categorie sunt incluse cheltuielile cu lucrările efectuate pe amplasamentul drumului pentru asigurarea devierii/protecției utilităților publice, cu scopul derulării lucrărilor aferente investiției, în condiții optime.

2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții

În această sub-categorie sunt incluse cheltuielile cu lucrările efectuate pe amplasamentul drumului pentru asigurarea devierii/protecției utilităților publice, cu scopul derulării lucrărilor aferente investiției, în condiții optime.

În această sub-categorie sunt incluse cheltuieli aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumurile de acces care se execută pe amplasamentul obiectivului de investiție delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

3.1 Studii

Se cuprind cheltuielile pentru:

- 3.1.1. studii de teren: geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție;
- 3.1.2. raport privind impactul asupra mediului;
- 3.1.3. studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției.

3.2 Documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații

Se includ cheltuielile pentru:

- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
- obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze, alimentare cu agent termic, energie electrică, telefonie;
- obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
- întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;
- obținerea actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului;
- obținerea avizelor de protecție civilă/PSI;
- alte avize, acorduri și autorizații, alte avize, acorduri și autorizații.

3.3 Expertizare tehnică

Sunt incluse cheltuielile pentru expertizare tehnică a construcțiilor existente, a structurilor și/sau, după caz, a proiectelor tehnice, inclusiv întocmirea de către expertul tehnic a raportului de expertiză tehnică.

3.5 Proiectare

- 3.5.3. studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și deviz general;
- 3.5.4. documentații tehnice necesare în vederea obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza

emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției);

- 3.5.5. verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție;
- 3.5.6. proiect tehnic și detalii de execuție.

3.7 Consultanță

- 3.7.1. Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții.

3.8 Asistență tehnică

- 3.8.2. Dirigenție de șantier/supervizare.

NB: Cheltuielile cumulate de la subcapitolele 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.7 și 3.8 pot fi în limita maximă a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile finanțate în cadrul capitolului 4 „Cheltuieli pentru investiția de bază”.

4.1 Construcții și instalații

Cuprinde cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție, conform cu descrierea activităților eligibile din ghidul specific și a celorlalte condiții de eligibilitate din ghidul specific.

Cheltuielile din cadrul acestei subcategorii sunt detaliate de proiectant în cadrul subcapitolului 4.1 - Construcții și instalațiile aferente acestora conform HG 907/2016, pe domenii/subdomenii de construcții și specialități de instalații, în funcție de tipul și specificul obiectului.

Proiectantul va delimita obiectele de construcții din cadrul obiectivului de investiții și va nominaliza cheltuielile pe fiecare obiect.

Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție se regăsesc în devizul pe obiect.

4.2 Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Cuprinde cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.

4.3 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

Cuprinde cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.

4.4 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport

Cuprinde cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.

4.5 Dotări

În această sub-categorie sunt incluse cheltuielile pentru procurarea de bunuri care intră în categoria mijloacelor fixe sau obiectelor de inventar, precum: mobilier, dotări cu mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, dotări de uz gospodăresc, dotări privind protecția muncii. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție. Dotările se cuprind în devizul general în baza fundamentării privind necesitatea și oportunitatea finanțării acestora.

4.6 Cheltuieli cu active necorporale

Aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la linia 4.6. Active necorporale. Sunt incluse cheltuieli aferente activelor necorporale necesare proiectului aferente activităților eligibile menționate în secțiunea 5.2.2 Activități eligibile. Cuprinde cheltuielile cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe, know-how sau cunoștințe tehnice ne brevetate.

5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Cuprinde cheltuieli necesare în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj, din punct de vedere tehnologic și organizatoric. Se prevăd cheltuieli aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări în construcții existente, precum și cheltuieli de desființare a organizării de șantier:

-vestiare/barăci/spatii de lucru pentru personalul din șantier; platforme tehnologice/dezafectarea platformelor tehnologice; grupuri sanitare; rampe de spălare auto; depozite pentru materiale; rețele electrice de iluminat și forță; căi de acces auto; bransamente/racorduri la utilități; împrejmuiri; pichete de incendiu; cheltuieli pentru desființarea organizării de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.3 "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială" din structura devizului general.

5.1.2 Cheltuieli conexe organizării de șantier

Cuprinde cheltuieli necesare în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj, din punct de vedere tehnologic și organizatoric, după cum urmează: obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier; taxe de amplasament; închirieri semne de circulație; întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere; contractele de asistență cu poliția rutieră; contracte temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unități de salubritate; taxe depozit ecologic; taxe locale; chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public; costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor.

5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

Cheltuielile diverse și neprevăzute se estimează procentual, din valoarea cheltuielilor prevăzute la cap./subcap. 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3.5, 3.8, 4 ale devizului general, astfel:

- a) 10% în cazul executării unui obiectiv/obiect nou de investiții;
- b) 20% în cazul executării lucrărilor de intervenției la construcție existentă.

7.1 Cheltuieli aferente marjei de buget

7.2 Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț.

NB. La includerea, dacă este cazul, a secțiunii a 7-a „Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț”, în Devizul general, se va avea în vedere îndeplinirea condițiilor cumulative prevăzute la art. II din HG nr. 1.116/2023 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice.

Încadrarea cheltuielilor pe categorii și subcategorii bugetare în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+, se va face în baza Matricei de corelare a bugetului proiectului cu devizul general al investiției (Anexa 10).

Cheltuielile din componenta FEDR efectuate anterior depunerii cereri de finanțare sunt eligibile dacă îndeplinesc condițiile de eligibilitate stipulate în prezentul Ghid și dacă nu sunt efectuate înainte de 01.01.2021 în conformitate cu prevederile art. 63 alin (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060.

B. CHELTUIELI DE TIP FSE+

Decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri reale și pe bază de opțiuni de costuri simplificate, detaliate mai jos.

Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/subactivitatea în cauză		
Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli aferente managementului de proiect	Cheltuielile salariale aferente liderului de parteneriat/partener unic (managerul de proiect, responsabil financiar si opțional responsabil achiziții publice și asistent manager	Salarii manager de proiect, responsabil financiar si opțional, responsabil achiziții publice și asistent manager
	Cheltuielile salariale aferente partenerului (coordonator de proiect din partea partenerului, responsabil financiar și, opțional, responsabilul de achiziții publice și asistent manager)	Salarii coordonator de proiect din partea partenerului, responsabil financiar și opțional, responsabilul de achiziții publice și asistent manager
	Cheltuieli salariale cu personalul	Salarii pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele

Cheltuieli salariale	implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	decât management de proiect. Sunt incluse în categoria cheltuielilor salariale aferente experților pentru implementarea activităților, cheltuielile aferente responsabilului cu protecția datelor, ale experților de consiliere, orientare, experților de formare etc, în funcție de natura intervenției finanțate prin proiect
	Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	-Contribuții angajat și angajator pentru personalul implicat în managementul de proiect -Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect
	Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați	Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați
Cheltuieli cu deplasarea	Cheltuieli cu deplasarea pentru personal propriu și experți implicați în implementarea proiectului	- Cheltuieli pentru cazare, inclusiv manager proiect și coordonator proiect partener -Cheltuieli cu diurna personalului propriu, inclusiv manager proiect și coordonator proiect partener -Cheltuieli pentru transport, inclusiv manager proiect și coordonator proiect partener (transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) -Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
	Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	-Cheltuieli pentru cazare -Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării)

		-Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
Cheltuieli cu servicii	Cheltuieli pentru consultanță și expertiză	-Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care solicitantul/partenerii nu au expertiza necesară (de exemplu consultanță juridică necesară implementării activităților proiectului, servicii medicale aferente grupului țintă în vederea participării la activitățile proiectului, dezvoltarea de aplicații și sisteme informatice destinate activităților cu grupul țintă etc.)
	Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	- servicii de organizare evenimente cu grupul țintă sau în beneficiul grupului țintă, pachete complete conținând transport și cazare a participanților, grupului țintă și/sau a personalului propriu, servicii de sonorizare, servicii de editare și tipărire de materiale pentru sesiuni de instruire/formare a grupului țintă, editarea și tipărirea de materiale publicitare destinate grupului țintă, cheltuieli necesare pentru identificarea nevoilor grupului țintă / comunităților etc.
Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații necesare pentru implementarea proiectului	Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații/garanții bancare necesare pentru implementarea proiectului	Cheltuielile pentru achiziția de publicații/abonamente la publicații, cărți relevante pentru obiectul de activitate al beneficiarului, în format tipărit și/sau electronic, precum și cotizațiile pentru participarea la asociații. -Achiziționare de reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic; -Cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare; -Taxe notariale.

Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile	Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului	<p>Materiale consumabile</p> <ul style="list-style-type: none"> -Cheltuieli cu materii prime și materiale necesare derulării cursurilor practice -Materiale direct atribuibile susținerii activităților de educație și formare -Papetărie -Cheltuieli cu materialele auxiliare -Cheltuieli cu materialele pentru ambalat -Cheltuieli cu alte materiale consumabile - Licențe și software - Multiplicare
Cheltuieli cu hrana	Cheltuieli cu hrana	-Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă) și alți participanți la activitățile proiectului
Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> - închirierea de spații aferente derulării activităților care conduc către rezultate și indicatori (evenimente, workshop-uri, training-uri, formare profesională, servicii etc.) - închirierea de spații aferente derulării activităților proiectului - Închiriere echipamente - Închiriere vehicule - Închiriere diverse bunuri
Cheltuieli de leasing	Cheltuieli de leasing fără achiziție	<p>Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente ○ Vehicule ○ Diverse bunuri mobile și imobile
Cheltuieli cu subvenții	Subvenții	▶ Subvenții (ajutoare) acordate pentru copii și elevi, inclusiv ca măsuri de acompaniere

		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Subvenții (ajutoare) pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile ▶ Subvenții (ajutoare) pentru cursanți pe perioada derulării cursurilor ▶ Subvenții (ajutoare) pentru facilitarea accesului la servicii sociale de îngrijire pentru persoanele dependente (bătrâni, copii, persoane cu dizabilități)
Cheltuieli de tip FEDR	cheltuieli de tip FEDR cu excepția construcțiilor, terenurilor, achiziția imobilelor	Cheltuieli cu achiziția de echipamente, inclusiv echipamente IT, mobilier, alte cheltuieli pentru investiții necesare activităților proiectului.
<i>Cheltuieli indirecte - Cheltuielile eligibile indirecte reprezintă cheltuieli efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și care nu pot fi atribuite unei anumite activități</i>		
Cheltuieli sub formă de rate forfetare	Rata forfetară conform art. 54 lit (a) din Regulamentului (UE) nr. 2021/1060	-

În cadrul proiectului pot fi decontate cheltuieli plafonate procentual/valoric, după cum urmează:

- ❖ Cheltuielile de tip FEDR aferente contribuției FSE+, inclusiv cele pentru echipamente, și cheltuielile pentru închiriere și leasing vor respecta regulile și plafoanele stabilite prin Ghidul Solicitantului - Condiții Generale PoIDS 2021-2027.
- ❖ Valoarea cheltuielilor de tip FEDR directe aferente contribuției FSE+ nu trebuie să depășească procentul de 15% din valoarea cheltuielilor directe eligibile aferente proiectului, aferente contribuției FSE+.
- ❖ Valoarea cheltuielilor eligibile indirecte se stabilește ca rată forfetară de fix 7% din costurile directe eligibile (prin aplicarea articolului 54 litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060). Cheltuielile indirecte sunt asociate atât cheltuielilor efectuate din componenta de finanțare FEDR din bugetul proiectului, cât și din componenta de finanțare FSE+.
- ❖ Cheltuielile indirecte FEDR sunt cheltuieli pe capitole/ subcapitole din Devizul general, care nu sunt încadrate la categoria cheltuieli directe FEDR, la secțiunea 5.3.2 Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile, punctul A. CHELTUIELI DE TIP FEDR.
- ❖ Cheltuielile indirecte FSE+ sunt de tipul celor prezentate în tabelul de la secțiunea 5.3.2 Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile, punctul B. CHELTUIELI DE TIP FSE+.
- ❖ În sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ cheltuielile indirecte vor fi încadrate în categoria „CHELTUIELI SUB FORMĂ DE RATE FORFETARE”, subcategoria „Cheltuieli indirecte conform art. 54 lit.a RDC 1060/2021”.

Atât solicitantul, cât și fiecare partener, trebuie să contribuie financiar la implementarea proiectului, nefiind posibil ca un partener sau/și solicitantul să asigure partea de buget (asistența financiară nerambursabilă sau/și contribuție proprie) prevăzută pentru un alt partener.

5.3.3 Categoriile de cheltuieli neeligibile

În conformitate cu prevederile art. 10 din HG nr. 873/ 2022, următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile:

- a) cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- b) cheltuielile efectuate în sprijinul relocării potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- c) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1058;
- d) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 16 alin. (1) și art. 22 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1057;
- e) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 9 din Regulamentul (UE) 2021/1056;
- f) achiziția de echipamente și autovehicule sau mijloace de transport second-hand;
- g) amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- h) cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite de autorități de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din Hotărârea de Guvern nr. 873/ 2022;
- i) cheltuielile excluse de la finanțare de autoritatea de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din Hotărârea de Guvern nr. 873/ 2022, corespunzător specificului programului și particularităților operațiunilor;
- j) cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția situațiilor reglementate la art. 20 alin. (1) lit. b) din același Regulament;

TVA recuperată pe baza declarațiilor depuse la ANAF nu este eligibilă.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (2) din Hotărârea de Guvern nr. 873/ 2022, cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate.

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Cheltuielile efectuate în cadrul proiectelor finanțate prin PoIDS (directe sau indirecte, după caz) vor putea fi decontate:

- pe bază de costuri reale, caz în care pentru aceste cheltuieli trebuie prezentată o justificare în cererea de finanțare, iar la raportare, în susținerea eligibilității cheltuielilor efectuate pentru implementarea proiectului, beneficiarii vor depune documente justificative suport (state de plată, facturi etc);
- pe bază de opțiuni de costuri simplificate.

PoIDS prevede două categorii de cheltuieli eligibile:

cheltuieli eligibile directe
și
cheltuieli eligibile indirecte.

Cheltuielile eligibile directe sunt cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura directă cu activitatea în cauză. În această categorie sunt incluse, fără a se limita la acestea, următoarele tipuri de cheltuieli: servicii de formare profesională, servicii de informare și consiliere profesională, dezvoltarea de aplicații și sisteme informatice destinate activităților cu grupul țintă sau în beneficiul grupului țintă, organizarea de evenimente cu grupul țintă sau în beneficiul grupului țintă, pachete complete conținând transport și cazare a participanților, grupului țintă și/sau a personalului propriu, sonorizare, interpretariat, editarea și tipărirea de materiale pentru sesiuni de instruire/formare a grupului țintă, editarea și tipărirea de materiale publicitare destinate grupului țintă, cheltuieli necesare pentru identificarea nevoilor grupului țintă/comunităților etc.

Cheltuielile eligibile indirecte sunt cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și care nu pot fi atribuite direct unei anumite activități. Aceste cheltuieli includ și cheltuieli generale de administrație, nefiind dimensionate în mod proporțional cu mărimea indicatorilor de realizare.

Cheltuielile de personal sunt cheltuielile aferente resurselor umane implicate în implementarea proiectului (de ex: cheltuieli salariale, onorarii, cheltuieli aferente personalului externalizat etc).

Cheltuielile de personal pot fi încadrate atât ca cheltuieli directe, cât și ca cheltuieli indirecte, în funcție de specificul acestora.

Regulile aplicabile cheltuielilor cu personalul cât și plafoanele aplicabile sunt stabilite în Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS 2021-2027.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare, sume forfetare, rate forfetare

Cheltuielile indirecte vor fi decontate ca rată forfetară fixă de 7% din costurile directe eligibile (prin aplicarea articolului 54 litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060).

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri Nu este cazul.

5.4 Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

- 1. Valoare maximă a proiectelor implementate în regiunile mai puțin dezvoltate este de maxim 849.264,75 euro din care:**
 - ❖ Maxim 360.294,15 euro aferent componentei cu finanțare din FEDR;
 - ❖ Maxim 488.970,60 euro aferent componentei cu finanțare din FSE+.
- 2. Valoare maximă a proiectelor implementate în regiunea mai dezvoltată este de maxim 1.473.214,28 euro din care:**
 - ❖ Maxim 625.000 euro aferent componentei cu finanțare din FEDR;
 - ❖ Maxim 848.214,28 euro aferent componentei cu finanțare din FSE+.

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea acestei valori este cursul Inforeuro aferent lunii octombrie 2024, respectiv 1 Euro = 4,9764 RON.
Bugetul proiectului va fi exprimat DOAR în lei.

5.5 Cuantumul cofinanțării acordate

Cuantumul cofinanțării proprii a solicitantului/partenerilor, în funcție de tipul fiecărei entități care are calitatea de membru al parteneriatului este sumarizată în Tabelele 5 și 6 ale PIDS - Ghidul Solicitantului - Condiții Generale.

5.6 Durata proiectului

Perioada de implementare a proiectului este de maximum 54 de luni, dar nu mai târziu de 31.12.2029. Proiectele care vor prevedea o perioadă de implementare mai mare de 54 de luni vor fi respinse.

La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic va trebui evidențiată durata fiecărei activități și subactivități incluse în proiect.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Nu este cazul.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă sunt indicatorii de realizare și de rezultat menționați în secțiunea 3.8, respectiv indicatorii obligatorii asumați la nivelul fiecărei cereri de finanțare.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1 Completarea formularului cererii

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare.

Cererile de finanțare se depun exclusiv prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+ prin completarea și transmiterea acesteia integral, inclusiv prin încărcarea documentelor.

Toate Cererile de finanțare și/sau toate documentele aferente unei Cereri de finanțare transmise în alt mod, nu vor fi luate în considerare în procesul de evaluare.

Solicitantul are obligația de a anexa, la cererea de finanțare, toate documentele justificative, documentele suport și anexele prevăzute în Ghidul Solicitantului, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență nr. 23/2023, acesta fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare în orice etapă de evaluare, selecție și contractare. Prin cererile de clarificări se pot solicita și alte documente decât cele menționate în prezentul ghid, iar netransmiterea acestora poate atrage respingerea cererii de finanțare.

În ceea ce privește completarea secțiunii „Buget-domeniu de intervenție“ se va selecta din aplicația infomatică MySMIS2021+:

- ❖ 127. Alte infrastructuri sociale care contribuie la incluziunea socială în comunitate - 99,50% din cheltuielile aferente obiectivului specific RSO4.3 (FEDR);
- ❖ 056. Înlocuirea sistemelor de încălzire pe bază de cărbune cu sisteme de încălzire pe bază de gaz, în scopul atenuării schimbărilor climatice 0,5% din cheltuielile aferente obiectivului specific RSO4.3 (FEDR);

- ❖ 158. Măsuri de facilitare a accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile 100% din cheltuielile aferente obiectivului specific ESO4.11 (FSE+).

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare precum și toate documentele atașate vor fi completate exclusiv în limba română. În cazul în care este necesară încărcarea de documente elaborate în altă limbă decât limba română, solicitantul are obligația de a încărca și o traducere autorizată în limba română a documentului/documentelor emise în altă limbă.

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere faptul că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora. Completarea bugetului cererii de finanțare, secțiunea Formularului cererii de finanțare generată în cadrul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, se va face conform prevederilor prezentului ghid, inclusiv a anexelor la acesta.

Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

Pentru corelarea bugetului cererii de finanțare cu devizul general se va utiliza Anexa 10 Matricea de corelare.

În completarea Cererii de finanțare - secțiunea Buget se va ține cont în mod obligatoriu de următoarele elemente:

- ❖ Cheltuielile aferente activităților de management de proiect, de suport pentru managementul / coordonarea proiectului, achiziții - vor fi bugetate exclusiv pe componenta de finanțare FSE+ prin selectarea obiectivului specific „ESO4.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung (FSE+)“;
- ❖ Cheltuielile aferente implementării activităților aferente componentei de servicii și anume: A.2 și respectiv A.3 vor fi bugetate exclusiv pe componenta de finanțare FSE+ prin selectarea obiectivului specific „ESO4.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung (FSE+)“;
- ❖ Cheltuielile generate de implementarea Activității A1 aferente componentei de infrastructură vor fi bugetate exclusiv pe componenta de finanțare FEDR prin selectarea obiectivului specific „RSO4.3. Promovarea incluziunii socioeconomice a

comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale (FEDR)“

- ❖ Cheltuielile indirecte calculate ca rată forfetară de fix 7% din cheltuielile directe vor fi bugetate atât pe componenta de finanțare FSE+ prin selectarea obiectivului specific „ES04.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung (FSE+)“, cât și pe componenta de finanțare FEDR prin selectarea obiectivului specific „RS04.3. Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale (FEDR)“.

Pentru acest pas este necesară completarea următoarelor câmpuri:

- Descrierea cheltuielii - în acest câmp se vor introduce informații privind denumirea cheltuielii, precum și descrierea tehnică a acesteia (ex: laptop, procesor i7, 8 gb ram, etc). Pentru costurile salariale se recomandă ca în descrierea cheltuielii să se precizeze numărul de ore de lucru pe zi, după caz, precum și numărul de zile sau luni pentru care va fi angajată fiecare persoană.

- Categorie - se va selecta din nomenclator categoria în care se încadrează cheltuiala
- Subcategorie - se va selecta din nomenclator subcategoria în care se încadrează cheltuiala
- Tip - se va selecta dacă cheltuiala este directă sau indirectă;
- U.M. - unitatea de măsură (Pentru costurile salariale se recomandă ca unitatea de măsură să fie ora)
- Cantitate - cantitatea necesară a fi folosită în cadrul subactivității
- Preț unitar fără tva
- Procent TVA - se va introduce procentul TVA aplicabil cheltuielii
- Nerambursabil - se calculează valoarea nerambursabilă aferentă cheltuielii (în funcție de cofinanțarea stabilită prin ghidul solicitantului condiții specifice pentru apelul de proiecte).
- Justificare - se va justifica necesitatea efectuării cheltuielii, cantitatea și costul unitar. În cazul în care o cheltuială este asociată mai multor sub-activități se va menționa cuantumul pentru fiecare din sub-activitățile vizate. Pentru fiecare sub-activitate se va menționa dacă aceasta este activitate de bază definită în conformitate cu secțiunea 5.2.3 Activitate de bază din cadrul prezentului Ghid al Solicitantului Condiții Specifice

Pentru justificarea costurilor detaliate în buget (excepție costurile indirecte care fac obiectul decontării prin mecanismul de costuri simplificate și costurile pentru care au fost stabilite plafoane) este obligatorie încărcarea în sistem de documente justificative. (studii de piață, analize de preț, etc).

Justificarea costurilor pentru resursa umană va fi realizată pe baza numărului de ore lucrate corelate cu activitatea desfășurată în cadrul proiectului.

În cazul în care există cheltuieli de echipamente care vor fi folosite în cadrul mai multor activități/subactivități directe, acestea vor fi alocate unei singure activități/subactivități directe (se va evita divizarea și distribuirea costului echipamentului pe mai multe activități/subactivități).

În cadrul cererii de finanțare, la secțiunea „Buget - Activități și cheltuieli”, solicitantul va menționa în câmpul „Justificarea cheltuielii” tema secundară vizată de cheltuielile respective și va explica modul în care cheltuielile contribuie la tema secundară și care este procentul din cheltuielile aferente temei secundare vizate.

7.4 Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

1) La cererea de finanțare, solicitantul va anexa Declarația unică și documentele justificative, documente suport și anexele obligatorii prevăzute în Ghidul Solicitantului - Condiții generale și în Ghidul Solicitantului - Condiții specifice, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului.

2) Documentația tehnico-economică:

A. Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare

❖ **Studiu de fezabilitate / Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție / SF cu elemente de DALI, după caz (element de eligibilitate)**

La depunerea cererii de finanțare, documentația tehnico-economică trebuie să fie cel puțin (element de eligibilitate) la stadiul de Studiu de fezabilitate / Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție / SF cu elemente de DALI, după caz, elaborate în conformitate cu legislația relevantă, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 907/2016.

În documentația tehnico-economică minim solicitată la depunerea cererii de finanțare, trebuie să se menționeze durata estimată de execuție a obiectivului de investiții, exprimată în luni.

În cazul în care Proiectul tehnic de execuție a fost întocmit și recepționat, acesta se va anexa la Cererea de finanțare, va fi verificat conform Anexei 12 Grila verificare PTE, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să aibă în vedere toate documentațiile tehnico-economice depuse. În acest caz, cererea de finanțare va fi punctată suplimentar. Nu este obligatoriu (nu este condiție de eligibilitate) ca PTE să fie depus odată cu cererea de finanțare.

În cazul în care Proiectul tehnic de execuție nu a fost întocmit până la depunerea cererii de finanțare, acesta se va prezenta în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare, împreună obligatoriu cu Anexa 7. În situații excepționale, justificate de către beneficiarul finanțării, termenul de 6 luni poate fi prelungit cu maxim 3 luni, cu aprobarea AM PoIDS/OI. În cazul în care Proiectul tehnic de execuție nu a fost transmis către AM/OI în termen de cel mult 6 luni sau 9 luni, după caz, de la data semnării Contractului de finanțare, acesta din urmă se reziliază de drept.

În cazul în care contractul de lucrări este semnat până la depunerea cererii de finanțare (iar execuția lucrărilor nu a fost demarată), pe lângă Proiectul tehnic de execuție se va anexa și Contractul de lucrări, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să aibă în vedere toate documentațiile tehnico-economice depuse. Și în acest caz, cererea de finanțare va fi punctată suplimentar. Nu este obligatoriu (nu este condiție de eligibilitate) ca la depunerea cererii de finanțare să se depună și Contractul de lucrări.

Se vor avea în vedere următoarele condiții:

- Documentația tehnico-economică a obiectivului de investiție anexată la cererea de finanțare (SF/DALI/SF cu elemente de DALI/PTE) nu trebuie să fi fost elaborată/revizuită/reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.

- Devizul general aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare (SF/DALI/ SF cu elemente de DALI/PTE) nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

- Partea desenată aferentă documentației tehnico-economice se depune scanat, în fișiere tip pdf, și va prezenta cartușul semnat conform prevederilor legale.

- Deviz pe obiect aferent cheltuielilor pentru intervenții în renovarea energetică moderată.

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și măsurile de adaptare la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

a. În etapa analizei de opțiuni - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și a considerentelor legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al (i) atenuării și (ii) vulnerabilității față de schimbările climatice;

b. În etapa detalierii/proiectării opțiunii preferate - integrarea măsurilor adecvate pentru (i) atenuarea și (ii) adaptarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Prin urmare aceste aspecte vor fi integrate în documentațiile tehnico-economice.

B. Pentru proiectele pentru care execuția de lucrări a fost demarată, iar proiectele nu s-au încheiat din punct de vedere fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare

La momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa, în mod obligatoriu următoarele documente:

- Autorizația de construire;

- Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor (proces verbale pe faze determinante);

- Raportul privind stadiul fizic al investiției (Anexa 8) asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor;

- Devizul detaliat, întocmit conform legislației în vigoare, al lucrărilor executate și plătite, al lucrărilor executate și neplătite și respectiv al lucrărilor ce urmează a mai fi executate;

- Contractul de lucrări, încheiat după data de 01.01.2021, inclusiv actele adiționale;

- Proiectul tehnic de execuție, însoțit de SF/SF cu elemente de DALI/DALI;

- Deviz pe obiect aferent cheltuielilor pentru intervenții în renovarea energetică moderată.

Pentru acest tip de proiecte nu se mențin cele două cerințe valabile pentru situația anterioară, cu privire la termenele de elaborare/revizuire/reactualizare a Proiectului tehnic și nici cea cu privire la termenul de actualizare a devizului general.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, în termen de 30 de zile de la contractarea proiectului se va transmite către AM, în format electronic, scanat, documentația de achiziție a contractului de lucrări încheiat.

În cazul lucrărilor de intervenții la construcții existente se va anexa și expertiza tehnică iar în cazul construcțiilor noi se vor anexa studiile de teren.

NB. Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, sunt eligibile la finanțare doar acele proiecte al căror obiect de investiții îl constituie construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea, după caz.

3) **Devizul general** aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare (SF/DALI/ SF cu elemente de DALI/PTE).

4) **Hotărârea/ decizia de aprobare a documentație tehnico-economică** (SF/ DALI / SF cu elemente de DALI /PTE) și a indicatorilor tehnico-economici. Se va anexa Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, cu modificările și completările ulterioare, pentru cea mai recentă documentație anexată la cererea de finanțare (SF/DALI/ SF cu elemente de DALI/ PTE).

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi anexată pentru documentația actualizată, inclusiv modificările și completările ulterioare, iar dacă se menționează în conținutul acesteia modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și hotărârea inițială care a fost modificată.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, hotărârea/decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi depusă de către toți partenerii.

În cazul în care acesta nu corespunde decât parțial, se va solicita în perioada de contractare emiterea unei noi hotărâri care modifică/rectifică documentul inițial.

5) **Certificatul de urbanism si Autorizația de construire** (acolo unde este cazul);

Dacă este emisă Autorizația de construire nu se mai depun documentele de proprietate cu excepția situației în care dreptul asupra obiectului de investiție este reprezentat de un drept de administrare, caz în care solicitantul va anexa și documentul care atestă existența acestui drept pentru dovada menținerii pe perioada de durabilitate a investiției.

Este obligatorie anexarea la cererea de finanțare a certificatului de urbanism pentru proiectele de investiții care prevăd lucrări de construcție. Certificatul de urbanism anexat cererii de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru proiectul de investiții aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare. Singura excepție cu privire la termenul de valabilitate a certificatului de urbanism la data depunerii cererii de finanțare este anexarea inclusiv a autorizației de construire, în termen de valabilitate, eliberat în vederea realizării investiției aferente proiectului.

Dacă la cererea de finanțare se depune inclusiv un contract de lucrări, se va anexa obligatoriu și autorizația de construire aferentă proiectului de investiții, în termen de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare. Dacă este cazul, în această situație în care se depune inclusiv un contract de lucrări, pentru proiectele ce cuprind lucrări de demolare a unei construcții existente pe terenul obiect al investiției, se va anexa inclusiv autorizația de demolare și avizele/ acordurile aferente.

Dacă cererea de finanțare se depune la faza de PTE, acesta va fi însoțită și de documentația tehnico-economică la faza de SF/DALI/SF cu elemente de DALI, fiind necesară atașarea Autorizației de construire a investiției, inclusiv Certificatul de urbanism cu avizele aferente.

În ceea ce privește avizele/acordurile, pentru proiectele pentru care execuția de lucrări nu a fost demarată, se vor atașa avizele și acordurile solicitate prin certificatul de urbanism, obținute până la data depunerii cererii de finanțare.

Pentru proiectele/ obiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată înainte de depunerea cererii de finanțare, iar investițiile nu au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral, se vor depune toate avizele/acordurile solicitate prin certificatul de urbanism.

6) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, emisă de autoritatea pentru protecția mediului sau adresa autorității privind protecția mediului de clasare a notificării în conformitate cu legislația în vigoare cu modificările și completările ulterioare (în conformitate cu Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice cu completările și modificările ulterioare):

a. Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare, la cererea de finanțare se anexează documentul emis în urma parcurgerii etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau clasarea notificării. Transmiterea Deciziei etapei de evaluare inițială nu este acceptabilă.

b. Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, și care nu au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare, se va anexa doar decizia finală emisă de autoritatea competentă privind evaluarea impactului asupra mediului.

7) Fundamentarea rezonabilității costurilor

Pentru echipamentele și/sau lucrările prevăzute a se finanța prin prezentul proiect se vor prezenta documente justificative care au stat la baza stabilirii costului aferent. Documentele ce fundamentează costurile pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective. Responsabilitatea stabilirii nivelului costurilor și a rezonabilității acestora este în sarcina proiectantului, acesta urmând să anexeze documentele care au stat la baza fixării prețurilor unitare din listele de cantități/echipamente. Se va completa Anexa 7 Nota privind încadrarea în limitele de proprietate și în standardele de cost la prezentul Ghid, semnată de către proiectant și de către reprezentantul legal al solicitantului/liderului de proiect.

În cazul în care cererea de finanțare se depune la stadiul de Studiu de fezabilitate / Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție / SF cu elemente de DALI, Anexa 7 se va transmite odată cu transmiterea PTE.

8) Lista de bunuri, lucrări, servicii

Se va anexa lista pentru echipamente/ dotări și/sau lucrări și/sau servicii, evidențindu-se cele două tipuri de cheltuieli (eligibile/neeligibile), cu menționarea prețurilor acestora, iar informațiile vor fi corelate cu bugetul proiectului.

Se va utiliza Anexa 6 - Lista de bunuri, lucrări, servicii.

9) Raport de audit energetic inclusiv Fisa de analiza termica si energetica a clădirii, respectiv Certificatul de performanta energetica (pentru fiecare clădire), elaborate conform legislației în vigoare, daca este cazul (nu este necesar pentru construcții noi).

10) Matricea de corelare

Matricea de corelare va conține cel puțin informațiile din modelul Anexa 10 Matricea de corelare.

11) Acreditarea ca furnizor de servicii sociale (Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, și HG nr. 118/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii 197/2012).

12) Acordul de parteneriat, daca este cazul

13) Nota justificativa privind valoarea adăugată a parteneriatului, daca este cazul

14) Procedura de selecție a partenerilor din sectorul privat, in cazul solicitanților entități finanțate din fonduri publice

15) CV Manager de proiect și documente suport care atestă educația și experiența profesională specifică

16) CV Coordonator proiect partener și documente suport care atestă educația și experiența profesională specifică

17) Documente care să demonstreze experiența relevantă în domeniul activităților desfășurate în proiect de solicitant/parteneri.

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare depusă de solicitanți trebuie să respecte modelul cadru aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare. Solicitantul are obligația de a anexa, la cererea de finanțare, toate documentele justificative, documentele suport și anexele prevăzute în Ghidul Solicitantului, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, acesta fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare în orice etapă de evaluare, selecție și contractare.

7.6 Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

- ❖ **Documente privind dreptul de proprietate publică/privată, administrare, concesiune/superficie asupra imobilului/imobilelor, după caz**

Aceste documente vor fi valabile în etapa de contractare.

Solicitantul/liderul de parteneriat/partenerii vor depune documentele care atesta dreptul de proprietate publică sau privată/ dreptul de administrare/dreptul de concesiune/ dreptul de superficie asupra imobilului/imobilelor asupra cărora se intervine prin proiect în termenul indicat in adresa de demarare a etapei de contractare.

Documentele trebuie să fie acoperitoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la identificarea/localizarea/ poziționarea investiției și trebuie să confere solicitantului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții asupra imobilului/imobilelor ce fac obiectul proiectului, în conformitate cu legislația în vigoare.

Se vor depune următoarele documente, în funcție de dreptul deținut și raportat la tipul de solicitant/partener:

- extras de carte funciară din care să rezulte intabularea emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea dreptului de proprietate publică/privată și absența sarcinilor/interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului;

- extras de carte funciară, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea dreptului de administrare, precum și absența sarcinilor/interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului și hotărârea/actul juridic prin care să se demonstreze că solicitantul este administratorul legal al imobilului/imobilelor obiect al investiției din cadrul proiectului, conform prevederilor legale în vigoare, care acoperă o perioadă corespunzătoare celei menționate în ghidul specific și care oferă dreptul titularului de a executa lucrări de construcții;

- dovada înregistrării imobilului/imobilelor în registrul de publicitate imobiliară - extras de carte funciară, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea dreptului de concesiune, precum și absența sarcinilor/interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului și contractul de concesiune, care acoperă o perioadă corespunzătoare celei menționate în ghidul specific și care oferă dreptul titularului de a executa lucrări de construcții;

- dovada înregistrării imobilului/imobilelor în registrul de publicitate imobiliară extras de carte funciară, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea dreptului de suprafață, precum și absența sarcinilor/interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului și actul/documentul care instituie dreptul de suprafață, care acoperă o perioadă corespunzătoare celei menționate în ghidul specific și care oferă dreptul titularului de a executa lucrări de construcții.

Pentru toate situațiile enumerate mai sus, se vor depune suplimentar:

- Planul de amplasament vizat de OCPI pentru imobilul/imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale, în cazul în care aceste nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară;

- Tabelul centralizator asupra nr. cadastrale cu obiectivele de investiție asupra cărora se realizează intervenția, precum și suprafețele aferente.

EXCEPȚIE: Solicitantul/partenerii trebuie să anexeze documentele care atestă proprietatea asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția, cu excepția cazului în care prezintă Autorizația de Construire, eliberată în condițiile legii. În situația în care, dreptul asupra obiectului de investiție este reprezentat de un drept de administrare/folosință/concesiune/suprafață, solicitantul va anexa, pe lângă Autorizația de construire, și documentul care atestă existența acestui drept pentru dovada menținerii pe perioada de durabilitate a investiției.

În situația în care pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme marginale privind dovedirea

drepturilor reale asupra imobilelor sau privind condițiile de realizare a investițiilor proiectului, se va solicita un Memoriu tehnic din partea proiectantului care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/obiecte asupra cărora s-au constatat unele probleme marginale. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, proiectul va fi respins sau contractul de finanțare va fi reziliat. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, solicitantul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul și să elimine cheltuielile corespunzătoare din bugetul proiectului sau să le considere neeligibile, după caz.

- ❖ Documente care atestă realitatea și conformitatea elementelor prezentate în cadrul Declarației unice;
- ❖ Actele de înființare și de dobândire a personalității juridice;
- ❖ Documentele statutare actualizate cu ultimele modificări(ex. act constitutiv, statut etc actualizate cu ultimele modificări) ;
- ❖ Extras actualizat din Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sau certificat emis de Judecătoria sau Tribunal, care să ateste numărul de înregistrare al organizației și situația juridică a organizației;
- ❖ Certificat ONRC;
- ❖ Certificatul de atestare fiscală emis în conformitate cu prevederile Ordinului ANAF nr. 3654/2015 privind aprobarea procedurii de eliberare a certificatului de atestare fiscală, a certificatului de obligații bugetare, precum și a modelului și conținutului acestora, cu modificările și completările ulterioare. Solicitantului/partenerului NU i se poate acorda finanțarea nerambursabilă solicitată dacă se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile în care obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni.
- ❖ Certificatul de atestare fiscală emis în conformitate cu prevederile Ordinului comun, al ministrului administrației și internelor și ministrului finanțelor publice nr.2052 bis/1528/2006 privind aprobarea unor formulare tipizate pentru stabilirea, constatarea, controlul, încasarea și urmărirea impozitelor și taxelor locale, precum și a altor venituri ale bugetelor locale, inclusiv pentru punctele de lucru. Certificatul trebuie să fie însoțit de Anexa privind verificarea eligibilității solicitanților de fonduri externe nerambursabile emisă în conformitate cu prevederile Ordinului comun, al ministrului administrației și internelor și ministrului finanțelor publice, nr. 75/767/2009 privind aprobarea unor formulare tipizate pentru activitatea de colectare a impozitelor și taxelor locale, desfășurată de către organele fiscale locale, în care trebuie să fie precizat că solicitantul se încadrează, la data întocmirii certificatului de atestare fiscală, în următoarea situație: "obligațiile de plată scadente nu depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru încheiat".
- ❖ Împuternicire din partea organelor de conducere pentru persoana desemnată să semneze contractul de finanțare/documentele contractului, după caz;
- ❖ Lista resurselor umane implicate în proiect, în cadrul căreia să se specifice în mod clar funcția deținută în proiect, nominalizarea persoanelor implicate în proiect (de exemplu coordonator formare etc, după caz), semnat de reprezentantul legal al solicitantului;
- ❖ CV-urile (în format Europass) membrilor echipei de implementare a proiectului care au fost nominalizați în etapa de contractare, în limba română, indicând funcția/rolul

- în proiect, datate și semnate de către titulari pe fiecare pagină, în cazul în care acestea nu au fost încărcate în etapa de depunere a cererii de finanțare;
- ❖ Diplome, certificate, adeverințe, contracte de muncă, fișe de post etc. care să ateste informațiile prezentate în CV-uri, referitoare la condițiile de studii și experiența profesională specifică necesare pentru ocuparea funcției în proiect, în cazul în care acestea nu au fost încărcate în etapa de depunere a cererii de finanțare. Se va avea în vedere încărcarea de documente suport relevante pentru demonstrarea studiilor și experienței specifice solicitate prin “Cerințe fisă post” din cererea de finanțare secțiunea “Resurse umane implicate”;
 - ❖ Declarație din partea solicitantului privind prevederile art.96 (1) din Legea 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
 - ❖ Declarație din partea solicitantului și a partenerilor privind evitarea dublei finanțări și utilizarea eficientă a fondurilor;
 - ❖ Declarație pe proprie răspundere conform căreia solicitantul confirmă faptul că nu există modificări intervenite asupra condițiilor inițiale prezentate în cererea de finanțare evaluată și aprobată;
 - ❖ Fișele de identificare financiară completate cu conturile deschise pe proiect;
 - ❖ De asemenea, în vederea verificării îndeplinirii condițiilor din Ghidul Solicitantului Condiții Specifice, cu privire la evitarea dublei finanțări și utilizarea eficientă a fondurilor, se va transmite lista de achiziții a echipamentelor (mijloace fixe sau platforme, echipamente IT, etc) din cadrul fiecărui proiect aprobat, însoțită de o notă de fundamentare privind destinația și utilitatea fiecărui echipament, precum și o declarație pe propria răspundere din partea beneficiarului cu privire la evitarea riscului de dublă finanțare pentru achiziționarea pe proiecte diferite a aceluiași tip de mijloace fixe sau platforme IT cu aceeași destinație.
 - ❖ Actualizări asupra documentelor privind dreptul de proprietate:
 - ❖ extrase de carte funciară actualizate și emise cu maxim 30 de zile calendaristice înaintea depunerii documentelor, pentru dovedirea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate la momentul contractării.
 - ❖ plan de amplasament actualizat (dacă este cazul)
 - ❖ Devizul general actualizat în conformitate cu ultima formă a bugetului
 - ❖ Declarația reprezentantului legal prin care se certifică faptul că pe parcursul procesului de verificare au fost/nu au fost înregistrate modificări asupra unora sau a tuturor documentelor depuse la cererea de finanțare (acolo unde este cazul).
 - ❖ Anexa 9 Declarația privind realizarea de modificări pe parcursul procesului de evaluare
 - ❖ Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.
 - ❖ Planul de monitorizare a proiectului - Anexa 2 la Contractul de finanțare Condiții Generale;
 - ❖ Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare - Anexa 3 la Contractul de finanțare Condiții Generale.

7.7 Renunțarea la cererea de finanțare

Renunțarea la Cererea de finanțare a anterior semnării Contractului de finanțare se realizează prin transmiterea de către solicitant, prin intermediul aplicației informatice MySMIS2021/SMIS2021+, a unei solicitări scrise.

Renunțarea la implementarea proiectului, ulterior semnării Contractului de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR
Evaluarea și selecția proiectelor se efectuează în conformitate cu prevederile:

- Ghidul Solicitantului - Condiții generale
- Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul PoIDS 2021-2027
- prezentului document Ghidul Solicitantului - Condiții specifice.

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

În cadrul mecanismului competitiv, AM PoIDS lansează un apel de proiecte (cu termen limită sau cu depunere continuă) prin care stabilește reguli de elaborare și depunere a proiectelor și prezintă etapele de verificare a conformității administrative și a evaluării tehnice și financiare și de selecție, pe care acestea le vor parcurge după depunere.

8.2 Conformitate administrativă - DECLARAȚIA UNICĂ

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia sau împuternicitul acestuia.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual, completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului sau împuternicitul acestuia, după caz.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generată de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Îndeplinirea condițiilor de eligibilitate se dovedește de către solicitant în etapa de contractare, prin prezentarea de documente justificative, specificate în Ghidul Solicitantului - Condiții specifice.

8.3 Etapa de evaluare preliminară - dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Etapa de evaluare preliminară se realizează în baza criteriilor de eligibilitate, cuprinse în Anexa 2 - Criterii de evaluare și selecție tehnică și financiară preliminară a Ghidului Solicitantului Condiții Specifice.

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt cuprinse în Anexa 3 - Criterii de evaluare tehnică și financiară calitativă ale prezentului Ghid.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară aplicabile prezentelor apeluri de proiecte sunt:

- ❖ Relevanța - maxim 20 de puncte, minim 14 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 14 de puncte la criteriul Relevanță vor fi respinse;

- ❖ Eficacitate - maxim 20 de puncte, minim 14 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 14 de puncte la criteriul Eficacitate vor fi respinse;
- ❖ Eficiență - maxim 20 de puncte, minim 14 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 14 de puncte la criteriul Eficiență vor fi respinse;
- ❖ Calitatea și maturitatea proiectului- maxim 20 puncte, minim 14 puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 14 de puncte la criteriul Calitatea și maturitatea proiectului vor fi respinse;
- ❖ Sustenabilitate - maxim 10 puncte, minim 7 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 7 de puncte la criteriul Sustenabilitate vor fi respinse;

8.5 Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate stabilit pentru aceste apeluri de proiecte este 70 de puncte. Proiectele care obțin un punctaj mai mic de 70 de puncte vor fi respinse. În același timp se aplică pragurile de calitate la nivel de criteriu de evaluare, prezentate la secțiunea 8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară din prezentul Ghid al Solicitantului Condiții Specifice.

8.6 Aplicarea pragului de excelență

Nu este cazul.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte. Împotriva rezultatului evaluării tehnice și financiare, solicitantul poate formula contestație în termen de 30 zile calendaristice, calculate de la data comunicării rezultatului evaluării, în conformitate prevederile din secțiunea 8.8. de mai jos.

8.8 Contestații

Solicitantul poate depune contestație conform prevederilor Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul PoIDS 2021 - 2027.

Cu privire la rezultatul evaluării tehnice și financiare, solicitantul/liderul de parteneriat, după caz, poate formula contestație pe cale administrativă în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și a cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestate;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului.

Decizia Comitetului de soluționare a contestațiilor este definitivă în sistemul căilor administrative de atac. Ea poate fi atacată la instanțele judecătorești în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Comitetul de Soluționare a Contestațiilor respinge automat contestațiile care:

- reclamă faptul ca nu au fost recepționate solicitările de clarificări, scrisorile de corecții bugetare sau notificările/deciziile de comunicare a rezultatelor verificării și evaluării, dar a căror primire AM PoIDS / OI/ OIR o poate dovedi cu confirmarea de transmitere electronică sau cu raportul de expediție prin fax, e-mail;
- sunt expediate de solicitant după termenul stipulat în notificările/ scrisorile/ deciziile de comunicare a rezultatelor verificării și evaluării.

Contestațiile trebuie să vizeze explicit criteriile din grila de evaluare. Vor fi reevaluate doar criteriile contestate.

Termenul maxim de soluționare a unei contestații este de 30 zile de la data înregistrării acesteia.

8.9 Contractarea proiectelor

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, AM PoIDS/OI PoIDS, după caz, demarează etapa de contractare. Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului al cărui proiect a fost selectat, prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+, în termen de maxim 5 zile lucrătoare calculat de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data finalizării procesului de contestații, după caz. Procesul de contractare se derulează în conformitate cu prevederile Ghidului Solicitantului Condiții Generale PoIDS, capitolul 5.3 ”Contractare”.

8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării

AM/OI PEO va emite decizia de selecție/aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a cererii de finanțare. Pentru cererile de finanțare selectate, AM/OI va proceda la încheierea contractului de finanțare.

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

În conformitate cu Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1777/2023 , menționat la art. 4 alin.(1), art. 6 alin (1), și (3), art.7 alin (1) și art. 17 alin (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2021-2027, se completează anexa aplicabilă și se stabilesc ținte trimestriale pentru atingerea rezultatelor asumate.

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare, după caz, și cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea finanțare și asumați în contractul de finanțare/decizia de finanțare, după caz.

Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază / de referință ale acestora, dacă există.

8.9.4 Semnarea contractului de finanțare

Procesul de contractare se derulează în conformitate cu prevederile PoIDS - Ghidul Solicitantului Condiții Generale - capitolul 5.3 ”Contractare”.

Contractul de finanțare va respecta modelul prevăzut în anexa la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2041 din 25 mai 2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027.

Condițiile specifice ale contractului de finanțare (anexa 6 la Contractul de finanțare) sunt prevăzute în Anexa 13 la prezentul Ghid al Solicitantului - Condiții Specifice.

Contractul de finanțare/ decizia de finanțare, după caz, se generează de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorității de management/organismului intermediar, după caz, și reprezentantul legal/persoanele împuternicite desemnate de solicitantul sau liderul de parteneriat în numele parteneriatului constituit.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

La conceperea cererii de finanțare precum și pe toată perioada implementării proiectului, beneficiarii vor trebui să respecte prevederile legale europene și naționale în vigoare referitoare la conflictul de interese și regimul incompatibilităților.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese și să informeze cu celeritate, în scris, AM PoIDS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict. În cazul apariției riscului unei astfel de situații beneficiarul trebuie să ia măsuri care să conducă la evitarea, respectiv stingerea lui și să informeze în scris AMPoIDS / OIPoIDS delegat în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict, în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la apariția unei astfel de situații.

Reprezintă conflict de interese orice situație care împiedică beneficiarii de a avea o atitudine obiectivă și imparțială, sau care îi împiedică să execute activitățile prevăzute în cererea de finanțare într-o manieră obiectivă și imparțială, din motive referitoare la familie, viață personală, afinități politice sau naționale, interese economice sau orice alte interese. Interesele anterior menționate includ orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția sau o rudă ori un afin, până la gradul 2 inclusiv.

Această prevedere se aplică Beneficiarului, subcontractorilor, furnizorilor și angajaților Beneficiarului și altor persoane juridice publice sau private, în cazul în care acestea sunt implicate în activități care pot fi încadrate în execuția, auditarea sau controlul bugetului Uniunii Europene, precum și angajaților AM PoIDS/OI PoIDS delegat și persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activități externalizate pentru AMPoIDS/OI PoIDS delegate, implicați direct în procesul de evaluare/selecție/aprobare/control, după caz, a cererilor de finanțare, respectiv în procesul de verificare/autorizare/ plată/control al cererilor de rambursare/plată.

În temeiul articolului 61 alin. (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, „un conflict de interese există în cazul în care „exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui actor financiar sau ale unei alte persoane” implicate în execuția bugetului „este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect”.

În sensul aspectelor menționate mai sus, Beneficiarii acestora se obligă să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform următoarelor prevederi legislative europene și naționale:

- ❖ Articolul 61 din Regulamentul (UE, EUROATOM) nr. 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
- ❖ Capitolul II, Secțiunea a 2-a Reguli în materia conflictului de interese, din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Titlul IV, Capitolul II Conflictul de interese din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii care fac parte din categoria subiecților de drept public;
- ❖ Capitolul II, secțiunea 4 Reguli de evitare a conflictului de interese, (art. 58-63), din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă au obligația de a respecta prevederile Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, participanții la activitățile proiectului vor fi informați despre obligativitatea de a furniza datele lor personale și despre faptul că datele lor personale vor fi prelucrate în aplicațiile electronice SMIS/MySMIS, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ sustenabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate. Beneficiarii trebuie să facă dovada ca au obținut consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de la fiecare participant, în conformitate cu prevederile legale menționate.

Datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului /partenerilor, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în toate fazele de evaluare și selecție și ulterior, dacă este cazul, în toate fazele de contractare, implementare, sustenabilitate a proiectului, inclusiv în cadrul aplicațiilor electronice MySMIS2021/SMIS2021+.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

11.1 Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează raportul de progres și raportul de vizită, al căror conținut-cadru este aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite periodic, conform prevederilor Ghidului solicitantului și ale contractului, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. AM/OI, după caz, aplică măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țințelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.

11.2 Vizitele de monitorizare

AM PoIDS/OI are dreptul de a monitoriza și verifica din punct de vedere tehnic și financiar implementarea proiectului, pe baza contractului de finanțare, cererii de finanțare aprobate și a Planului de monitorizare, în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor proiectului și prevenirii neregulilor. În acest sens, va realiza vizite de monitorizare și vizite la fața locului, pentru a verifica progresul fizic al activităților și stadiul realizării indicatorilor, îndeplinirea indicatorilor de etapă (dacă este cazul).

AM PoIDS/OI poate realiza vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat/ partenerii au obligația de a asigura sustenabilitatea/durabilitatea proiectului, respectiv caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, după caz.

AM PoIDS/OI are obligația de a informa beneficiarul, prin MySMIS2021, asupra acțiunilor de verificare la fața locului a implementării proiectului/ acțiunilor de monitorizare/ acțiunilor de control din partea autorităților care desfășoară activități de audit și control, cu excepția vizitelor de monitorizare ad-hoc și a cazurilor în care informarea prealabilă ar putea prejudicia obiectul verificărilor.

Se vor respecta prevederile Capitolului VII - Implementarea și monitorizarea proiectului din OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027.

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Se vor respecta prevederile Capitolului VII - Implementarea și monitorizarea proiectului din OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027.

Descrierea și detalierea procesului tehnic de transmitere a Rapoartelor Tehnice de Progres și a documentelor suport va fi prezentată de către AM PoIDS/ OI PoIDS prin publicarea Manualului Beneficiarului.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

Mecanismele cererilor de prefinanțare, plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/17.12.2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021–2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională,

Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare, precum și în conformitate prevederile HG nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 133/17.12.2021.

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

Mecanismul cererilor de prefinanțare este reglementat de cap IV, art. 18-20 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Cerere de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider de parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor/ deciziilor de finanțare.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii care au primit prefinanțare pot justifica utilizarea acestora prin cheltuieli eligibile cuprinse în cereri de rambursare, depuse conform termenelor prevăzute în legislația națională în vigoare, aferente atât fondurilor externe nerambursabile, cât și cofinanțării de la bugetul de stat.

În cazul în care autoritatea de management autorizează cheltuieli eligibile cuprinse în cererile de rambursare, aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat, contravaloarea acestora se deduce din valoarea prefinanțării, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor, după caz.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii au obligația restituirii integrale/parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea fondurilor acordate. Modalitatea de restituire este prevăzută în cuprinsul normelor metodologice la OUG nr. 133/17.12.2021.

12.2 Mecanismul cererilor de plată

Mecanismul cererilor de plată este reglementat de cap V, art. 22 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

În procesul de implementare a programelor, autoritățile de management pot utiliza mecanismul cererilor de plată. Mecanismul cererilor de plată se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8) și 10 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021.

Cerere de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, a statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor, beneficiarul depune la organismul

intermediar/autoritatea de management cererea de plată și documentele justificative aferente acesteia.

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Mecanismul cererilor de rambursare este reglementat de cap V, art. 25 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

În procesul de implementare a programelor, autoritățile de management pot utiliza mecanismul cererilor de rambursare.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat au obligația de a depune la AM/OI cereri de rambursare pentru decontarea cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului. În cadrul implementării unui proiect, Beneficiarii pot depune următoarele tipuri de cereri de rambursare:

- Cereri de rambursarea aferente cererilor de plata, prin care se justifică sumele acordate prin mecanismul cererilor de plata (vezi Secțiunea 12.2).
- Cereri de rambursare prin care se solicită AM/OI virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului, sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării (vezi Secțiunea 12.1).

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Beneficiarii de finanțare vor elabora graficul de depunere al cererilor de prefinanțare/plată/rambursare, anexă la contractul de finanțare, în corelare cu calendarul proiectului, activitățile previzionate, indicatorii de etapă (daca este cazul) și bugetul proiectului.

12.5 Vizitele la fața locului

Conform Regulamentului CE nr. 1060/2021, Art. 74, AM/OI va efectua vizite pe teren pentru a verifica dacă lucrările au fost executate, produsele au fost furnizate și serviciile prestate și dacă cheltuielile declarate de beneficiarii proiectelor au fost efectuate și sunt în conformitate cu regulamentele Comunității și cu legislația națională.

Verificările prevăzute la art. 74 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr.1060/2021 cuprind:

- verificări administrative ale documentelor ce însoțesc cererile de prefinanțare/plată/rambursare prezentate de beneficiarii proiectelor;
- verificări la fața locului ale proiectelor.

Verificările pe teren au ca scop:

- să asigure că proiectul se realizează conform condițiilor contractuale și activităților descrise în cererea de finanțare;
- să constate livrarea produsului / prestarea serviciului / execuția lucrărilor în conformitate cu termenii și condițiile contractului economic, evoluția fizică și respectarea normelor UE privind publicitatea, stadiul fizic de realizare a proiectului;
- verificarea pe teren va avea în vedere existența unui sistem de înregistrare în contabilitate și folosirea de coduri analitice distincte pentru activitățile aferente proiectelor;

- să asigure că cheltuielile declarate sunt eligibile - că toate documentele financiar-contabile depuse spre decontare sunt aferente implementării proiectului și sunt efectuate în conformitate cu prevederile comunitare și naționale.

Beneficiarul și/sau partenerii au obligația de a pune la dispoziția Autorității de management documentele și/sau informațiile necesare pentru verificarea modului de utilizare a finanțării nerambursabile și să asigure condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.

În vederea efectuării verificărilor la fața locului, Beneficiarul și partenerii se angajează să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează Proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice care au legătură directă cu proiectul, și să pună la dispoziție documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului, pe suport hârtie sau în format electronic. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât, să permită verificarea lor.

În situația arhivării electronice potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată, organizarea electronică a arhivei se va realiza la nivel de proiect sau pe categorii de documente, în funcție de specificul proiectelor, cu condiția ca documentele arhivate să fie ușor identificabile de către părțile interesate, inclusiv pentru organizarea misiunilor de audit/verificare/control.

Toate documentele vor fi păstrate până la închiderea oficială a Programului sau până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului, oricare intervine ultima. Termenul minim de asigurare a disponibilității documentelor nu poate fi mai mic de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către AM către beneficiar.

În vederea efectuării vizitei la fața locului, Autoritatea de management va notifica Beneficiarul cu privire la proiectul/proiectele ce urmează a fi examinate, specificând cine va efectua vizita pe teren și în ce perioadă.

Vizita pe teren se va finaliza, pe baza constatărilor, prin completarea Raportului privind vizita la fața locului în perioada de implementare (Anexa nr. 6 la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1777/2023, menționat la art. 4 alin.(1), art. 6 alin (1), și (3), art.7 alin (1) și art. 17 alin (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2021-2027)), în care se vor include observații, concluzii, precum și recomandări privind acțiunile care trebuie întreprinse de beneficiar pentru remedierea problemelor constatate și termenele de răspuns.

13 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului Prevederile prezentului Ghid al Solicitantului Condiții Specifice pot fi modificate prin Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Aspecte ce pot face obiectul modificărilor prevederilor prezentului Ghid al solicitantului condiții specifice:

- data limită de depunere a Cererilor de finanțare în aplicația MySMIS2021/SMIS2021+
- anexele la Ghidul Solicitantului Condiții Specifice
- alte elemente, identificate ulterior lansării apelului de proiecte, ca fiind deficitare și a căror remediere necesită modificarea Ghidului Solicitantului Condiții Specifice.

13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

- ❖ Modificarea datei limită de depunere a Cererilor de finanțare nu afectează Cererile de finanțare depuse, acestea urmând să fie incluse în procesul de evaluare după închiderea apelului.
- ❖ Orice modificare adusă la Ghidul Solicitantului Condiții Specifice nu afectează Cererile de finanțare depuse, acestea fiind evaluate pe baza prevederilor Ghidului Solicitantului Condiții Specifice în vigoare la data depunerii Cererii de finanțare.

În funcție de modificările intervenite, AM PoIDS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării ghidului.

14 ANEXE

La prezentul document sunt anexate următoarele:

- **Anexa 1** Declarație unică;
- **Anexa 2** Criterii de evaluare și selecție tehnică și financiară preliminară;
- **Anexa 3** Criterii de evaluare tehnică și financiară calitativă;
- **Anexa 4** Declarație privind conformitatea cu prevederile Cartei drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene;
- **Anexa 5** Declarație privind respectarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
- **Anexa 6** Lista de bunuri lucrări servicii cu încadrarea acestora în secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile - model orientativ;
- **Anexa 7** Nota privind încadrarea în limitele de proprietate și fundamentarea rezonabilității costurilor - model orientativ;
- **Anexa 8** Raport privind stadiul fizic al investiției;
- **Anexa 9** Declarația privind realizarea de modificări pe parcursul procesului de evaluare și selecție - model orientativ;
- **Anexa 10** Matricea de corelare a bugetului proiectului cu devizul general al investiției (de încadrare a cheltuielilor eligibile pe categorii și subcategorii bugetare în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+);
- **Anexa 11** Grila de analiză a conformității Studiului de Fezabilitate/Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;
- **Anexa 12** Grila de analiză a conformității proiectului tehnic de execuție
- **Anexa 13** Contractul de finanțare -Condiții specifice.